

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra geografie

Přirozený pohyb obyvatelstva v Plzeňském kraji

Vypracovala: Alena Černá

Vedoucí práce: prof. RNDr. Jozef Mládek, DrSc.

České Budějovice 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně, a to pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne:.....Podpis studenta

Poděkování:

Tímto bych velice ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce prof. RNDr. Jozefu Mládkovi, DrSc. Především za jeho čas, který mi věnoval, i přes zdravotní omezení. Velké poděkování bych ráda vyjádřila zejména za jeho velmi cenné rady a odborný dohled při zpracování mé bakalářské práce. Dále bych velice ráda poděkovala doc. RNDr. Dagmar Popjakové, PhD., za její velkou ochotu, kterou mi věnovala při závěrečných úpravách práce.

ČERNÁ, A. (2018): Přirozený pohyb obyvatelstva v Plzeňském kraji. Bakalářská práce, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra geografie, České Budějovice, 68 s.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá přirozeným pohybem obyvatelstva v Plzeňském kraji. Cílem práce je zhodnocení a zanalyzování demografických procesů, které tvoří přirozený pohyb obyvatelstva. Dále jsou zkoumány složky, jak z časového, tak prostorového hlediska, které ovlivňují jeho vývoj. Z prostorového hlediska jsou tyto demografické jevy zkoumány na úrovni okresů, ORP a obcí v Plzeňském kraji. Zjištěné statistické údaje jsou pro kvalitnější a snadnější přehled graficky a kartograficky zpracovány.

Klíčová slova: demografie, obyvatelstvo, Plzeňský kraj, přirozený pohyb, přirozený přírůstek, porodnost, plodnost, úmrtnost, sňatečnost, rozvodovost

ČERNÁ, A. (2018): The natural movement of population in the Pilsen Region. Thesis, University of South Bohemia in the České Budějovice, Faculty of Education, Department of Geography, České Budějovice, 68 sec.

Abstract

This bachelor thesis deals with the natural movement of population of the Plzeň Region. The aim of this thesis is to evaluate and analyse the demographic processes which form the natural movement of population. Furthermore, the aspects which affect the development of the movement are also examined in terms of time and space. From the spatial viewpoint, this demographical phenomenon is examined within districts, municipalities with extended powers and municipalities of the Plzeň Region. For a better and easier overview, the ascertained data is graphically and cartographically processed.

Keywords: demography, population, Plzeň Region, natural movement, population growth, birth rate, fertility, mortality rate, marriage rate, divorce rate

Obsah

1	ÚVOD.....	8
2	CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY.....	9
3	TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA	10
3.1	Šetření přirozeného pohybu obyvatel.....	10
3.2	Metodické poznámky k typologii podle přírůstku obyvatel	16
4	ZÁKLADNÍ INFORMACE O PLZEŇSKÉM KRAJI	19
4.1	Poloha a přírodní podmínky.....	19
4.2	Sociálně-ekonomické podmínky.....	19
4.3	Vybrané demografické charakteristiky	20
5	PŘIROZENÝ PŘÍRŮSTEK OBYV. NA ÚROVNI ČR A KRAJŮ ČR.....	23
5.1	Počet živě narozených, zemřelých a přirozený přírůstek v roce 2014.....	23
5.2	Počet sňatků, rozvodů a potratů v roce 2014	25
6	PŘIROZENÝ PŘÍRŮSTEK OBYVATELSTVA V PLZEŇSKÉM KRAJI	28
6.1	Vývoj porodnosti, úmrtnosti a přirozeného přírůstku.....	28
6.2	Prostorová diferenciacie přirozeného přírůstku na úrovni okresů	29
6.2.1	<i>Porodnost v letech 1991 a 2015</i>	<i>29</i>
6.2.2	<i>Úmrtnost v letech 1991 a 2015.....</i>	<i>30</i>
6.2.3	<i>Přirozený přírůstek a hrubá míra přirozeného přírůstku v letech 1991 – 2015</i>	<i>31</i>
6.3	Prostorová diferenciacie přirozeného přírůstku na úrovni ORP	32
6.3.1	<i>Porodnost v letech 2000 a 2015</i>	<i>32</i>
6.3.2	<i>Úmrtnost v letech 2000 a 2015.....</i>	<i>33</i>
6.3.3	<i>Přirozený přírůstek a hrubá míra přirozeného přírůstku v letech 2000 a 2015</i>	<i>34</i>
6.4	Prostorová diferenciacie přirozeného přírůstku na úrovni obcí	35
6.5	Typologie okresů, ORP a obcí podle přírůstku obyvatel Plzeňského kraje.....	37
7	PROCESY PŘIROZENÉHO POHYBU OVLIVŇUJÍCÍ PŘIROZENÝ PŘÍRŮSTEK OBYVATELSTVA V PLZEŇSKÉM KRAJI.....	43
7.1	Vývoj sňatečnosti	43
7.2	Vývoj rozvodovosti.....	44
7.3	Vývoj potratovosti.....	45
8	ZÁVĚR.....	47

Seznam použité literatury	49
Tištěné zdroje:.....	49
Internetové zdroje:	50
Seznam grafů:	51
Seznam tabulek:	52
Seznam map:	52
Seznam obrázků:.....	52
Seznam příloh:	53

1 ÚVOD

Tématem předložené bakalářské práce je přirozený pohyb obyvatelstva v Plzeňském kraji. Základními složkami, které tvoří přirozený pohyb obyvatelstva, jsou porodnost a úmrtnost, ze kterých následně vyplývá přirozený přírůstek obyvatelstva. Právě zmiňovanými demografickými jevy se bakalářská práce z velké části zabývá. Jak porodnost, tak úmrtnost jsou ovlivňovány určitými faktory, které na ně zpětně působí, těmi jsou sňatečnost, rozvodovost a potratovost.

Práce je rozdělena na část teoretickou, které jsou věnovány první čtyři kapitoly. Po úvodu jsou v druhé kapitole specifikovány cíle práce a představeny hypotézy. Obsahem třetí kapitoly jsou teoretické a metodologické poznámky o problematice demografické terminologie, dále analýzy, vytvořené typologie regionů. V poslední kapitole teoretické části jsou zařazeny informace o Plzeňském kraji, jež slouží k základnímu seznámení s tímto krajem. Jedná se především o vymezení polohy, území, rozlohy, přírodních podmínek, sídelní struktury, průmyslu, dopravního systému, vývoje obyvatelstva, věkové struktury a také zastoupení cizinců.

První kapitola praktické části je věnována porovnání Plzeňského kraje s ostatními kraji v České republice z hlediska srovnání počtu živě narozených a zemřelých obyvatel, i z hlediska následného přirozeného přírůstku. Dále jsou v práci porovnávány faktory ovlivňující předchozí demografické jevy, včetně vývoje demografických procesů z pohledu celé České republiky.

Stěžejní částí bakalářské práce je kapitola, která pojednává o přirozeném přírůstku obyvatelstva v Plzeňském kraji. Nejdříve je vývoj porodnosti, úmrtnosti a přirozeného přírůstku zpracován graficky na základě určitého časového úseku. Následně jsou výše zmíněné složky znázorněny kartograficky, a to na úrovni okresů, ORP. Některé demografické procesy jsou zpracovány na úrovni obcí. Jak ke grafickému, tak ke kartografickému zpracování náleží okomentování. V sedmé kapitole jsou graficky přiblíženy složky, které nejvíce ovlivňují přirozený pohyb obyvatelstva. Časový vývoj sňatečnosti, rozvodovosti je vztažen přímo jen na zpracovávaný Plzeňský kraj.

V poslední části, jsou zhodnoceny závěry a poznatky, které jsou doplněny výsledky z hypotéz a jejich opodstatněním.

2 CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY

Cílem bakalářské práce je analýza přirozeného pohybu obyvatelstva v Plzeňském kraji na úrovni okresů, obcí s rozšířenou působností a obcí, prostřednictvím grafického a kartografického vyjádření. Součástí je analýza faktorů ovlivňujících přirozený pohyb obyvatelstva. Dalším cílem je porovnání Plzeňského kraje s ostatními kraji České republiky z hlediska přirozeného přírůstku obyvatelstva včetně ovlivňujících faktorů. Nedílnou součástí práce je potvrzení, či vyvrácení níže uvedených hypotéz.

Hypotéza č. 1

Klufová a Poláková (2010, s. 188) tvrdí, že v České republice se od počátku 90. let rychle snižoval počet sňatků. Rok 2003 se dokonce projevil historicky nejnižším počtem sňatků od skončení první světové války. Stále přetrvává nižší obliba soužití v manželském svazku, než tomu bylo u předchozích generací.

Můžeme tedy předpokládat, že se celorepublikový trend ve snižování počtu sňatků projeví také v Plzeňském kraji. V návaznosti na snižování počtu sňatků můžeme dále usuzovat, že bude docházet ke zvyšování počtu narozených dětí mimo manželství.

Hypotéza č. 2

Dufek a Minařík (2001, s. 21) tvrdí, že pokud se jedná o úmrtnost, lze její vývoj posuzovat příznivě, neboť vykazuje v důsledku prodlužování střední délky života mírný pokles a především lepší zdravotní stav populace, který je důsledkem nového životního stylu nejen u mladé generace.

Můžeme tedy předpokládat, že také ve zpracovávaném Plzeňském kraji se projeví jedna ze základních demografických složek, tedy úmrtnost pozitivně a její zjištěná data se budou nacházet v nižších hodnotách.

3 TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA

Pohybem v demografii rozumíme veškeré události svázané s reprodukcí obyvatelstva. Jedná se o narození, úmrtí, sňatek, rozvod a přestěhování. Jediným demografickým procesem, který nepatří do přirozeného pohybu obyvatelstva, je přestěhování. Tento proces je zahrnut do pohybu mechanického.

Pohyb v demografii se rozděluje dokonce do tří samostatných skupin, a to přirozený pohyb obyvatel, mechanický pohyb obyvatel a třetí skupinou je sociálně-ekonomický pohyb (*Toušek a kol., 2008*).

3.1 Šetření přirozeného pohybu obyvatel

Pojem přirozený pohyb obyvatelstva, se též nalézá pod názvem přirozená měna obyvatelstva. Tento pohyb v zásadě existuje na dvou lidských aktivitách, a to narození a úmrtí. Jinými slovy jsou v tomto pohybu zařazeny populační procesy, které jsou spojeny s lidským rozmnožováním, kdy se jedná o natalitu. Druhým základním procesem je umírání, které je označeno jako mortalita (*Toušek a kol., 2008*).

Dále jsou známy populační procesy, které sice neovlivňují přímo bilanci přirozeného pohybu, ale mohou ji značně ovlivnit. Mezi tyto procesy je zahrnuta sňatečnost, rozvodovost a také potratovost. Tyto tři procesy mají největší dopad na vývoj porodnosti (*Mládek, 1992*).

Porodnost a plodnost

Porodnost neboli natalita společně s úmrtností tvoří základní složku demografické reprodukce populace, porodnost se považuje za jednu z neopomenutelných demografických procesů. Natalita vyjadřuje význam rození a souvisí s ní další termíny, fekundita (plodivost) a fertilita (plodnost). Kdy fekundita je schopnost muže a ženy rodit děti, kdežto fertilita vyjadřuje její výsledný efekt, což je počet narozených dětí (*Klufová, 2008*).

Plodivost ženy se započítává pouze v reprodukčním období, tedy rozpětí mezi 15 – 49 lety. Při analýzách porodnosti se narozené děti dělí např. podle rodinného stavu rodičů, na živě či mrtvě narozené nebo také podle pořadí či rozložení porodů (*Kalibová a kol., 1993*).

Hrubá míra celkové porodnosti se považuje za nejjednodušší ukazatel úrovně porodnosti. Jedná se vlastně o celkový počet všech narozených dětí (živě i mrtvě), který je počítán na 1000 obyvatel středního stavu.

$$\mathbf{hmcp} = \frac{\mathbf{N}}{\mathbf{S}} \cdot \mathbf{1\ 000},$$

kde $hmcp$ značí hrubou míru celkové porodnosti, N počet narozených a S střední stav obyvatelstva.

Hrubá míra porodnosti je druhým velmi používaným ukazatelem, ve které se již počítá pouze se živě narozenými. Poté výpočet vypadá tak, že se vydělí počet živě narozených opět se středním stavem obyvatelstva a stejně jako v předchozím případě vynásobíme 1000 obyvateli (*Toušek a kol., 2008*).

$$\mathbf{hmcp} = \frac{\mathbf{N}_z}{\mathbf{S}} \cdot \mathbf{1\ 000},$$

kde $hmcp$ značí hrubou míru celkové porodnosti, N_z počet živě narozených a S střední stav obyvatelstva.

Plodnost v demografii vyjadřuje, kolik průměrně potomků porodí jedna žena. Za nejmenší koeficient plodnosti je považován 2,1 potomka na jednu ženu. Tento názor je založen na představě, že pokud žena bude mít méně, než dvě děti, nedojde k nahrazení života otce i matky (*Daniels a kol., 2008, s. 98*). Česká republika a mnoho dalších států na tuto hranici již dlouhodobě nedosahuje (*Klufová, 2008, s. 89*).

Hrubá míra plodnosti (fertility) je zpravidla používána pro menší území oproti výše zmiňované hrubé míře celkové porodnosti a hrubé míře porodnosti, jelikož výpočet této míry je založen na počtu narozených dětí s počtem pouze žen, které jsou v reprodukčním věku. Jedná se tedy o ženy ve věkovém rozmezí 15 – 49 let:

$$\mathbf{f}_x = \frac{\mathbf{N}}{\mathbf{F}_{15-49}} \cdot \mathbf{1\ 000},$$

kde f_x je hrubá míra plodnosti, N počet narozených dětí a F_{15-49} počet žen v reprodukčním věku.

Čistá míra plodnosti (fertility) je též používána pro menší území. Tento výpočet má ještě větší vypovídající funkci, jelikož se zde pracuje pouze se živě narozenými dětmi. Výpočet poté vypadá tak, že počet živě narozených dětí je vydělen počtem žen v reprodukčním věku (15 – 49 let) a následný výsledek je přepočítán na 1 000 obyvatel (*Toušek a kol., 2008*).

$$f_x = \frac{N_z}{F_{15-49}} \cdot 1\,000,$$

kde f_x je hrubá míra plodnosti, N_z počet živě narozených dětí a F_{15-49} počet žen v reprodukčním věku.

Úmrtí a úmrtnost

Definice úmrtí nabývá v platnost prohlášením lékaře o úplném a hlavně *nenávratném* vymizení bioelektrických procesů v centrální nervové soustavě. Nelze si to však plést s návratným vymizením bioelektrických procesů, o které se jedná v případech klinické smrti, nebo například při transplantacích životně důležitých orgánů.

O každém úmrtí v České republice musí být tedy vystaven List o prohlídce mrtvého, kde lékař uvede důležité informace o zemřelém. Zmiňovaný list je zaslán na matriku, kde je podle tohoto listu vypsáno Hlášení o úmrtí a předáno Českému statistickému úřadu (ČSÚ), který tyto data dále zpracovává (*Klufová, 2008*).

V roce 1948 byla přijata již šestá revize Mezinárodní klasifikace nemocí, úrazů a příčin smrti v populaci, jelikož při analýzách úmrtnosti je důležité zastoupení jednotlivých příčin smrti v populaci. První takovou klasifikaci vytvořil Jacques Bertillon v záštitě Mezinárodního statistického úřadu v roce 1893.

Mezinárodní klasifikace nemocí, úrazů a příčin smrti v populaci

- I. Infekční a parazitární nemoci
- II. Novotvary
- III. Nemoci žláz s vnitřní sekrecí, výživy a přeměny látek a poruchy imunity
- IV. Nemoci krve a krevotvorných orgánů
- V. Duševní poruchy
- VI. Nemoci nervové soustavy a smyslových orgánů
- VII. Nemoci oběhové soustavy
- VIII. Nemoci dýchací soustavy
- IX. Nemoci trávicí soustavy
- X. Nemoci močové a pohlavní soustavy
- XI. Komplikace těhotenství, porodu a šestinedělí
- XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva
- XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně
- XIV. Vrozené vady
- XV. Některá onemocnění vzniklá v perinatálním období
- XVI. Příznaky a znaky nemocí a nedostatečně charakterizované stavy
- XVII. Poranění a otravy
- XVIII. Klasifikace vnějších příčin poranění a otrav (*Kalibodová, 2002*)

Demografie se jako první ze všech demografických procesů zabývala právě úmrtností. Úmrtnost nebo také mortalita se stává společně s porodností základní složkou přirozeného pohybu (Toušek a kol., 2008). Úmrtnost společně s porodností ovládá přirozený přírůstek, jenž dohromady s migrací vytvoří vyvažovací rovnici, která se v demografii používá ke zhodnocení jak populačního růstu či poklesu, tak i věkového složení (Gregory a kol., 2009). Tento demografický jev je potřeba vnímat jako nutný a přirozený. Nejenže umožňuje měnu generací, ale zároveň pomáhá ke snadnějšímu přístupu v měnících se životních podmínkách (Toušek a kol., 2008). Úmrtnost společně se zdravotním stavem ukazuje stav celkového stavu obyvatelstva. Avšak tyto tři složky jsou ovlivňovány, ať už například genetickými, ekologickými, či socioekonomickými faktory (Klufová, 2008).

Hrubá míra úmrtnosti je nejjednodušší a zároveň nejvíce používaný vzorec, který vyjadřuje počet zemřelých osob na 1 000 obyvatel středního stavu:

$$hmú = \frac{M}{S} \cdot 1\,000,$$

kde **hmú** je hrubá míra úmrtnosti, **M** počet zemřelých a **S** střední stav obyvatelstva.

Významnost hrubé míry úmrtnosti je vnímáno ve schopnosti charakterizovat všeobecnou úroveň úmrtnosti, která je nejvíce využívána v mezinárodním měřítku. Jelikož u velkého množství populací chybí podrobnější informace, zastává tento ukazatel nenahraditelnou úlohu při porovnávání úrovní úmrtnosti (Mládek, 1992).

Specifické míry úmrtnosti (věkově a pohlavně specifické míry úmrtnosti) se používají, pokud je obecná míra úmrtnosti nevhodnou charakteristikou úmrtnosti. Mohou se počítat buď jako jednoleté, či jako víceleté, nejčastěji pětileté (Koschin, 2005).

$$m_{t,x} = \frac{M_{t,x}}{S_{t,x}} \cdot 1\,000,$$

kde $m_{t,x}$ značí míru úmrtnosti, $M_{t,x}$ počet zemřelých celkem, $S_{t,x}$ střední stav obyvatelstva, t určité časové období a x věkovou skupinu.

Kvocient kojenecké úmrtnosti se používá, pokud se zjišťuje počet zemřelých do jednoho roku života, kdy tento počet je přepočítán na 1 000 živě narozených téhož kalendářního roku:

$$kú = \frac{D_0}{N_z} \cdot 1\,000,$$

kde k_u je kvocient kojenecké úmrtnosti, D_0 počet zemřelých do 1 roku života a N_z počet živě narozených.

Úmrtnosti nejmladších skupin obyvatelstva je věnována vysoká pozornost, jelikož v takto útlém věku bývá úmrtnost daleko vyšší, než v ostatním věkovém zastoupení.

Statisticky se vykazuje především:

- Dětská úmrtnost (do 5 let věku)
- Kojenecká úmrtnost (do jednoho roku dítěte)
- Novorozenecká úmrtnost (0 – 27 dní) (Toušek a kol., 2008)

Přirozený přírůstek

Přirozený přírůstek se považuje za nejjednodušší ukazatel přirozeného pohybu obyvatelstva. O přirozeném přírůstku je mluveno tehdy, kdy je v kladných číslech, pokud se hodnoty pohybují v záporných číslech, jedná se o přirozený úbytek.

Přirozený přírůstek je vlastně rozdíl mezi živě narozeným a zemřelým obyvatelstvem (v absolutních číslech) za určité časové pásmo:

$$PP = N_z - M,$$

,kde PP je přirozený přírůstek, N_z natalita (živě narození) a M mortalita (zemřelí).

Hrubou míru přirozeného přírůstku poté lze definovat rozdílem mezi počtem živě narozených a zemřelých děleno středním stavem obyvatelstva, a to celé přepočtené na tisíc obyvatel ve vyměřeném časovém úseku, kterým bývá zpravidla rok (Kalibová, 2001).

$$HPP = \frac{N_z - M_z}{S} * 1\,000,$$

kde HPP je hrubá míra přirozeného přírůstku, N_z = natalita (živě narození), M je mortalita (zemřelí) a S pro střední stav obyvatelstva.

Sňatek, sňatečnost

Sňatek se stává realizující v momentě, kdy jsou snoubenci prohlášeni za manžele od oddávajícího. V České republice se vyskytoval pouze civilní sňatek, a to od roku 1930, změna nastala v roce 1992, kdy začal být též právně uznáván i sňatek církevní.

Aby mohl být sňatek uzavřen, musejí být splněny určité podmínky, kterými jsou:

- opačné pohlaví
- jedinci jsou ve stavu svobodném, rozvedeném či ovdovělém
- plnoletost (v některých případech může být osoba uznána soudem plnoletou již od 16 roku věku)
- svéprávnost
- nenacházet se v přímé příbuzenské linii (*Klufová, 2008*).

Sňatečnost oproti plodnosti a úmrtnosti má pouze nepřímý ovlivňující vztah k přirozenému pohybu obyvatelstva. Avšak o sňatečnosti se dá říci, že nejvíce ovlivňuje proces plodnosti, i když v současné době se tento trend snižuje a narůstá počet narozených dětí v nesezdaném manželství (*Koschin, 2005*).

Hrubá míra sňatečnosti je nejjednodušším ukazatelem intenzity sňatečnosti. Tento ukazatel udává celkový počet sňatků přepočítaný na 1 000 obyvatel středního stavu v určitém kalendářním roce (*Toušek a kol., 2008*).

$$hms = \frac{S}{\bar{S}} \cdot 1\,000,$$

kde *hms* je hrubá míra sňatečnosti, *S* počet sňatků a \bar{S} střední stav obyvatelstva.

Hrubé míry mohou realistickou situaci zkreslovat, jelikož nejsou ovlivňovány věkovou strukturou obyvatelstva.

Pro přesnější výpočty sňatečnosti se proto používají specifické míry, mezi které například patří:

- Specifická míra sňatečnosti
- Redukovaná specifická míra sňatečnosti
- Specifická míra prvosňatečnosti
- Redukovaná specifická míra prvosňatečnosti (*Klufová, Poláková, 2010*)

Rozvodovost

Jeden ze způsobů rozpadu manželství je rozvod, při kterém musí být manželství zákonně ukončeno. Poměr rozvodovosti se negativními prvky odráží na reprodukci obyvatelstva, kdy je nejvíce ovlivňována porodnost a další celkové působení na výchovu dětí (*Mládek, 1992*).

V České republice dochází od konce dvacátého století ke stále se zvyšujícímu počtu rozpadů manželství rozvodem. V důsledku toho také narůstá míra ovlivnitelnosti porodnosti, jelikož k zániku manželství dochází ve věku, kdy muži a ženy jsou stále v reprodukčním věku a mohou tedy plodit děti (*Filasová, 2014, s. 107*).

Údaje o rozvodech nemusí mít zcela vypovídající charakter, protože počet zjištěných rozvedených manželství není stejný jako počty rozpadlých manželství. Rozdíly jsou u států, ve kterých je rozvod manželství obtížný, ať je to z náboženských či legislativních důvodů (Irsko, Řecko). A poté jsou naopak státy, jako například Švédsko, USA, kde rozvod po vzájemné dohodě není nijak složitý (*Scholzová, 1996*).

Hrubá míra rozvodovosti se stala nejčastěji využívaným ukazatelem úrovně rozvodovosti. Jedná se o počet rozvodů připadající na 1 000 obyvatel středního stavu v určitém roce.

$$hmro = \frac{R}{\bar{S}} \cdot 1\,000,$$

kde *hmro* je hrubá míra rozvodovosti, *R* počet rozvodů a \bar{S} střední stav obyvatelstva.

Avšak hrubá míra je nepřesná, jelikož zahrnuje do svého výpočtu také obyvatelstvo, které není schopno se procesu rozvodovosti zúčastnit jako např. neplnoleté, svobodné, rozvedené či ovdovělé obyvatele. Proto se využívá jednoduchý ukazatel, a to index rozvodovosti, který je založený na poměru počtu rozvodů na 100 uzavřených sňatků v daném roce (*Toušek a kol., 2008*).

3.2 Metodické poznámky k typologii podle přírůstku obyvatel

Pro zpracování typologie okresů a poté ORP Plzeňského kraje byla použita Ballova metoda, která je velice používána ve slovenské geografii, pro svou jednoduchost. Ballova metoda se stává nevýhodnou z hlediska ztráty detailnosti informací (*Hurbánek, 2008, s. 55*).

Typologie okresů

Typologie okresů byla provedena na základě tří demografických jevů, které byly pro jejich přesnost vyjádřeny v relativních hodnotách propočítaných na 1 000 obyvatel. Jedná se o porodnost, úmrtnost a přirozený přírůstek. Využití relativního vyjádření uvedených ukazatelů umožňuje objektivní meziokresní srovnání. Hodnoty každého z těchto tří procesů byly rozděleny do pěti intervalů, ke kterým byly následovně přiřazeny body (tabulka č. 1). Můžeme vidět, že u hrubé míry porodnosti byl nejnižší

interval zastoupen hodnotami v intervalu 0 – 9,3, kdy tento interval dostal přiřazen jeden bod. Naopak nejvyšší počet bodů, tedy pět byl přiřazen pro interval v rozmezí hodnot 10,2 – 10,4. U hrubé míry úmrtnosti náleží jeden bod opět nejnižšímu intervalu, který se rozprostírá mezi hodnotami 0 – 8,6. Pět bodů zastupuje intervalové rozpětí 11,1 – 11,5.

Tab. č. 1 - Intervalové členění s přidělenými body u jednotlivých kategorií

Hrubá míra porodnosti		Hrubá míra úmrtnosti		Hrubá míra přirozeného přírůstku	
Interval	Body	Interval	Body	Interval	Body
0 - 9,3	1	0 - 8,6	1	(-1,9)-(-1,7)	1
9,4 - 9,6	2	8,7- 9,4	2	(-1,8)-(-0,1)	2
9,7 - 9,8	3	9,5-10	3	0,0 - 0,4	3
9,9-10,1	4	10,1- 11	4	0,5 - 0,7	4
10,2 – 10, 4	5	11,1-11,5	5	0,8-1,1	5

Zdroj: ČSÚ - vlastní zpracování

Typologie ORP

Typologie ORP byla vytvořena na shodných třech základních demografických jevech, které byly taktéž vyjádřeny v relativních hodnotách propočítaných na 1 000 obyvatel, jako předchozí typologie podle okresů. Hodnoty byly opět rozděleny do pěti intervalů (tabulka č. 2).

Tab. č. 2 - Intervalové členění s přidělenými body u jednotlivých kategorií

Hrubá míra porodnosti		Hrubá míra úmrtnosti		Hrubá míra přirozeného přírůstku	
Interval	Body	Interval	Body	Interval	Body
0 - 9,09	1	0 - 9,49	1	(-4,64) - (-2,91)	1
9,10 -9,59	2	9,50 -10,19	2	(-2,90) - (-1,91)	2
9,60 -10,09	3	10,20 - 10,79	3	(-1,90) - (-0,91)	3
10,10 - 10,80	4	10,80 - 11,39	4	(-0,90) - 0,01	4
10, 81- 11,16	5	11,40 - 13,99	5	0,0 - 0,47	5

Zdroj: ČSÚ - vlastní zpracování

V hrubé míře porodnosti zastupuje nejnižší interval rozpětí 0 – 9,09 a dostal tedy bod 1, kdežto u bodu pět je rozmezí nejvyšší, tedy 10, 81 – 11, 16. Taktéž je rozdělena hrubá míra úmrtnosti a také hrubá míra přirozeného přírůstku. Nejnižší intervalové rozpětí zastupuje 1 bod, naopak nejvyšší intervalové rozpětí má bodů 5.

Typologie obcí

Na úrovni obcí byla provedena typologie též na základě stejných základních demografických jevů, jako tomu bylo provedeno u výše uvedené typologie okresů a typologie ORP. Jedná se tedy o porodnost, úmrtnost a přirozený přírůstek. Zmíněné demografické jevy byly shodně přepočítány na 1 000 obyvatel, což umožňuje snadnější srovnání obcí navzájem.

Tab. č. 3 - Intervalové členění s přidělenými body u jednotlivých kategorií

Hrubá míra porodnosti		Hrubá míra úmrtnosti		Hrubá míra přirozeného přírůstku	
Interval	Body	Interval	body	Interval	body
0,0 - 5,9	1	0,0 - 5,9	1	(-90,4) - (-50,1)	1
6,0 - 10,9	2	6,0 - 10,9	2	(-50,0) - (-40,1)	2
11,0 - 15,9	3	11,0 - 15,9	3	(-40,0) - (-20,1)	3
16,0 - 20,9	4	16,0 - 20,9	4	(-20) - (-0,1)	4
21 a více	5	21 a více	5	0,0 - 26,3	5

Zdroj: ČSÚ - vlastní zpracování

V tabulce č. 3 byly demografické jevy rozděleny do pěti intervalů. Hrubá míra porodnosti a úmrtnosti má shodné rozpětí intervalů. Pouze u hrubé míry přirozeného přírůstku bylo použito jiné rozmezí intervalů. Kdy k záporných hodnotám byly přiřazeny body od jednoho po čtyři. Pouze interval, ke kterému bylo přiřazeno pět bodů, se pohybuje v kladných číslech.

4 ZÁKLADNÍ INFORMACE O PLZEŇSKÉM KRAJI

Cílem této kapitoly je podat základní informace o Plzeňském kraji a charakteristikách jeho obyvatelstva.

4.1 Poloha a přírodní podmínky

Plzeňský kraj leží v západní části České republiky. Sousedí s Karlovarským, Ústeckým, Středočeským a také Jihočeským krajem, jeho hranice jsou však nejdelší se zahraničním sousedem Česka, s Německem, přesněji s Bavorskem.

Plzeňský kraj se rozprostírá na rozloze 7 561 km², je třetím největším krajem Česka. Jako první se řadí kraj Středočeský a na druhé pozici nalezneme kraj Jihočeský. Avšak z pohledu počtu obyvatel můžeme Plzeňský kraj umístit až na devátou příčku, jelikož k 31. 12. 2014 žilo v udávaném kraji 575 123 lidí, což nám také naznačuje, že tento kraj nepatří ke krajům s vysokým zalidněním. Plzeňský kraj je druhým krajem, který je nejméně zalidněný v České republice.

Na ploše Plzeňského kraje se nachází národní park Šumava, také chráněná krajinná oblast Šumava a od roku 2005 nově vyhlášené chráněné krajinné území Český les. Dále se zde vyskytuje 175 maloplošných chráněných území. Na území zpracovávaného kraje se objevuje rovněž rozmanité vodstvo. Nejvýznamnější řekou je Berounka, která vzniká v Plzni soutokem čtyř řek: Radbuzy, Mže, Úhlavy a Úslavy. Důležitou řekou je také Otava, která protéká městy Klatovy a Sušice. Vodní plochy představují také jezera, mezi největší na území kraje patří: Černé, Čertovo, Prášilské, Laka a také hrazené jezero Odlezelské (www.plzensky-kraj.cz).

4.2 Sociálně-ekonomické podmínky

Ze sociálně-ekonomických charakteristik kraje jsou stručně analyzovány jen vybrané sídelní, průmyslové a dopravní podmínky v Plzeňském kraji.

Sídelní struktura

Sídelní struktura Plzeňského kraje je velice nerovnoměrná, kdy hlavní roli hraje metropolitní Plzeň. Na Plzeň se dále napojují malá venkovská sídla. Plzeňská sídelní struktura naprosto postrádá města střední velikosti. Převažují tedy ve velkém množství malá sídla. Téměř čtyři pětiny celkové rozlohy Plzeňského kraje tvoří malá sídla, která mají do 2 000 obyvatel. V těchto obcích žije více než 30 % obyvatelstva kraje. Město Klatovy, Domažlice, Tachov a Rokycany jsou považovány v Plzeňském kraji za další

centra, jsou rovněž okresy kraje. Díky velmi nízké hustotě obyvatelstva v kraji jsou významná i malá města Plzeňského kraje jako například Sušice, Nepomuk, Plasy nebo také Stříbro (*www.plzensky-kraj.cz*).

Průmysl

Zpracovávaný kraj se řadí mezi kraje, které jsou průměrně ekonomicky rozvinuté. Avšak ve srovnání s ostatními kraji je na páté pozici v podílu tvorby HDP na obyvatele. Zapříčiňuje to především nejdůležitější město Plzeň, které dosahuje až na dvě třetiny celkového HDP Plzeňského kraje. Na území kraje je vysoký podíl společností, které mají účast zahraničního kapitálu (*www.plzensky-kraj.cz*).

V Plzeňském kraji je zastoupena celá řada různých průmyslových odvětví. Nejznámější firmou ve strojírenském průmyslu je Škoda Plzeň. Dále je ve velké míře zastoupen průmysl potravinářský, ke kterému patří podniky jako například Pivovar Prazdroj sídlící v Plzni, firma Stock Plzeň, anebo také Bohemia Sekt, který se nachází ve Starém Plzenci (ČSÚ 2017).

Dopravní systém

ČSÚ (2017) uvádí, že v Plzeňském kraji se silniční síť celkově rozprostírá v délce 5 132 km, kdy dálnice zastává 109 km, silnice I. třídy 419 km, silnice II. třídy 1 499 km a silnice III. Třídy 3 111 km. Dálnice D5 je pro Plzeňský kraj nejvýznamnější, jelikož propojuje krajské centrum Plzeň, Prahu a následně skrz hraniční přechod Rozvadov také Německo (*www.businessinfo.cz*).

Veřejná doprava v Plzeňském kraji je zabezpečena přibližně 14 dopravci v autobusové dopravě a 1 dopravcem v železniční dopravě. Od roku 2002 je v Plzni a jeho blízkém okolí zajištěna doprava pomocí Integrované dopravy Plzeňska. Další druhy dopravy v kraji najdeme jen v malém množství. Například se zde nachází 1 mezinárodní letiště Líně a 8 civilních vnitrostátní letišť, avšak všechna tato letiště neobsluhují žádné pravidelné lety a jejich využití je spíše pro sportovní účely (*Matušková a kol., 2014*).

4.3 Vybrané demografické charakteristiky

Následující kapitola pojednává o vybraných demografických charakteristikách, tedy vývoji obyvatelstva, věkové struktuře a cizincích.

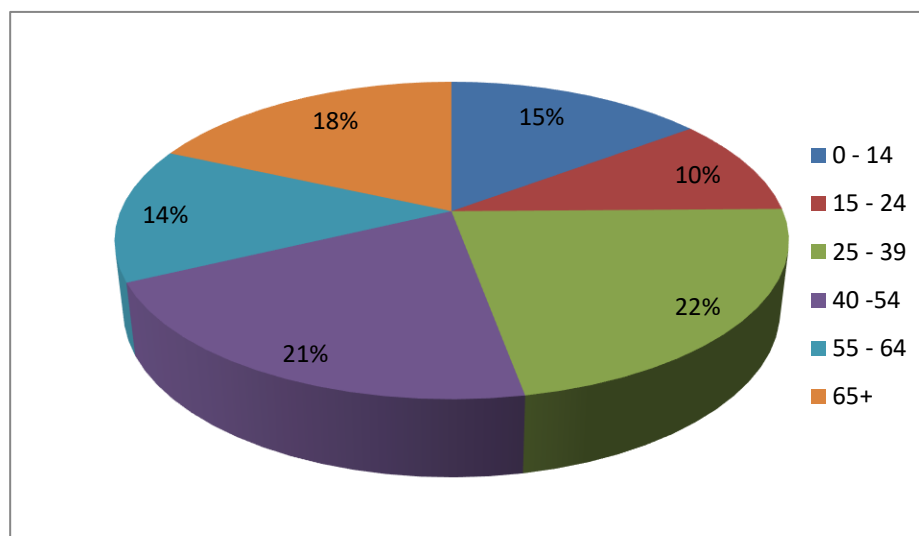
Vývoj obyvatelstva

V Plzeňském kraji je na počátku 19. století sledován vysoký nárůst obyvatelstva, který byl odrazem rozmachu průmyslu v tomto kraji, především díky Škodovým závodům, které byly největším průmyslovým podnikem ve městě. Na konci 19. století se počet obyvatel zvyšoval velkou rychlostí a právě kvůli tomu se centrum Plzeňského kraje, tedy Plzeň stala čtvrtým nejvíce zalidněným městem v České republice. Až do druhé světové války měly počty obyvatelstva v Plzeňském kraji stále stoupající charakter, avšak po válce dochází k poklesu obyvatelstva, což je zapříčiněno vlivem poválečných událostí. (Matušková, Novotná, 2007).

Věková struktura

Věková struktura obyvatel kraje je charakterizována tím, že dětská složka obyvatel (věková kategorie 0-14 roků) tvoří jen 15 % z celkového počtu obyvatel kraje.

Graf č. 1: Věková struktura obyvatelstva Plzeňského kraje v roce 2014

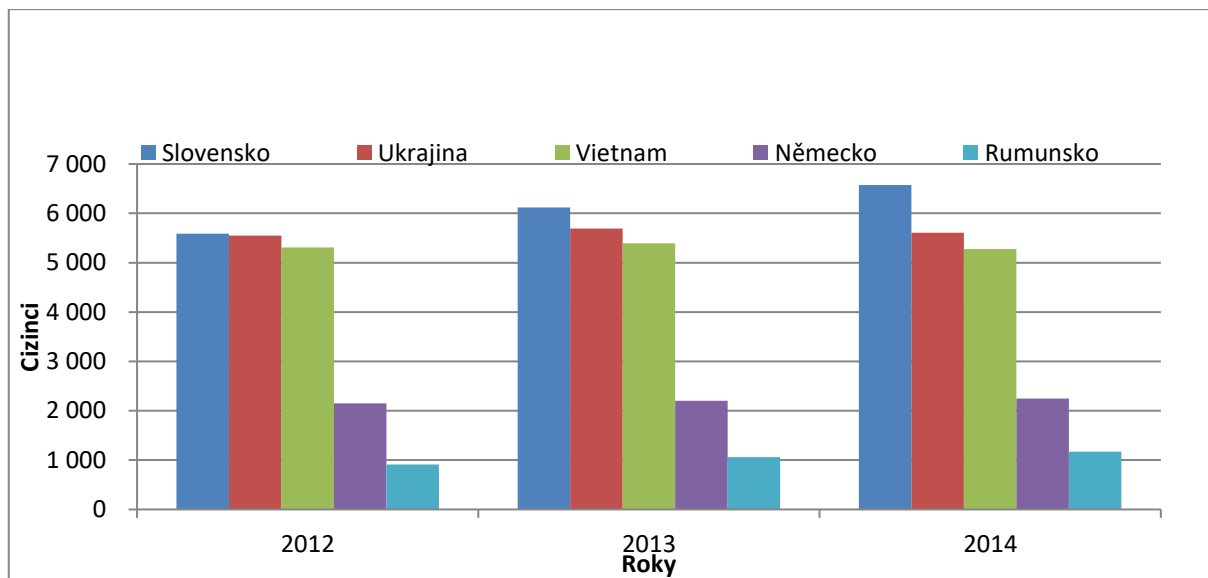
ČSÚ – vlastní zpracování

Vytvořený graf je rozdělen do šesti věkových intervalů v rozmezí od narození do věku 65+. Největší zastoupení je zřetelné ve věkové skupině 25 – 39 let, kde je 22% obyvatelstva Plzeňského kraje. Pouze o jedno procento méně se nachází v intervalu od čtyřiceti do padesáti let. Vysoké procento, tedy 18 je sledováno ve skupině 65+, který je brán již jako důchodový věk, tedy postproduktivní obyvatelstvo Plzeňského kraje. Nastavený interval 0 – 14 let vykazuje téměř shodné výsledky, jako je tomu u intervalu 55 – 64 let. Nejméně obyvatelstva se nachází ve věkovém složení 15 – 24 let (ČSÚ 2015).

Cizinci

Zastoupení cizinců ze Slovenska, Ukrajiny, Vietnamu, Německa a Rumunska se v Plzeňském kraji u většiny případů zvyšovalo. V grafu č. 2 jsou zřetelně viditelné zvyšující, či snižující se hodnoty v letech 2012, 2013 a 2014.

Graf č. 2: Cizinci v Plzeňském kraji v letech 2012, 2013 a 2014

ČSÚ – vlastní zpracování

Počet obyvatel slovenské národnosti ve všech třech zmíněných letech narůstá, z celkového počtu 5 590 byl v roce 2014 6 579 obyvatel. Stejný vzestupující trend je viditelný u Rumunů a Němců, jejich počty se stále zvyšují. U cizinců z Ukrajiny a Vietnamu se počty mezi lety 2012 a 2013 též zvýšily, ale oproti tomu mezi lety 2013 a 2014 nastal pokles těchto obyvatel (ČSÚ 2015).

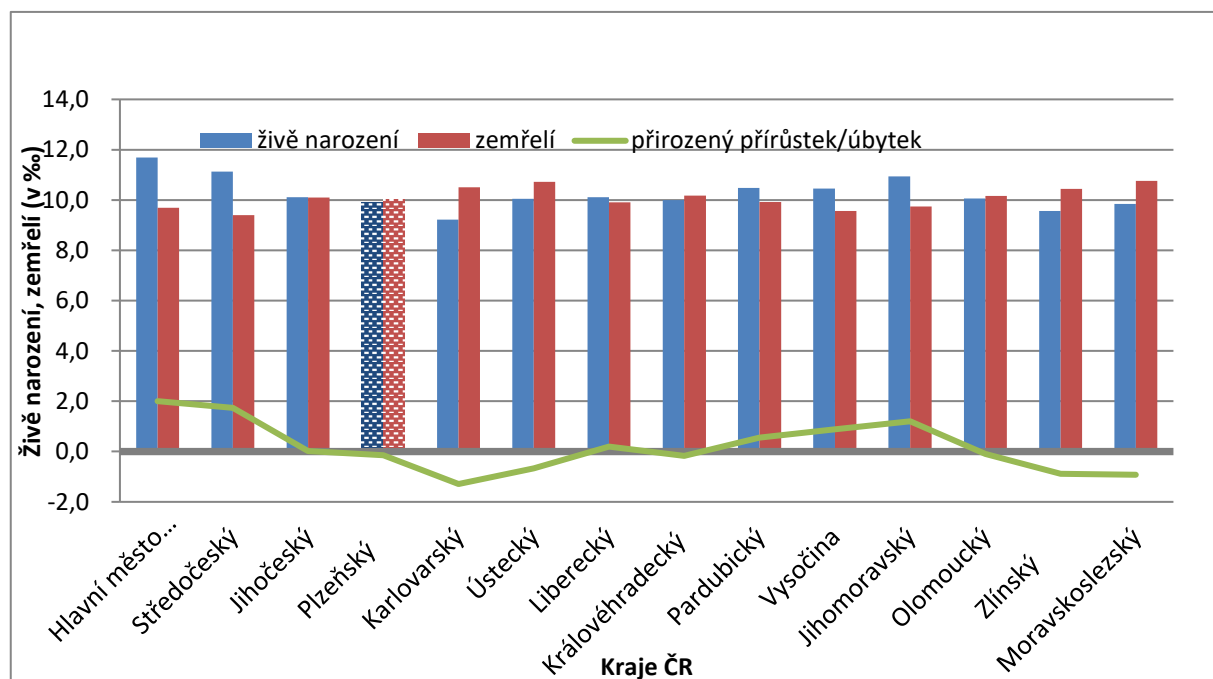
5 PŘIROZENÝ PŘÍRŮSTEK OBYVATELSTVA NA ÚROVNI ČR A KRAJŮ ČR

Následující kapitola pojednává o počtech živě narozených, zemřelých a přirozeném přírůstku obyvatelstva za rok 2014. Dále také o počtech sňatků, rozvodů a potratů, též s daty za rok 2014.

5.1 Počet živě narozených, zemřelých a přirozený přírůstek v roce 2014

Počty živě narozených, zemřelých a výsledný přirozený přírůstek/úbytek jsou zobrazeny na grafu č. 3. Tyto tři demografické procesy jsou srovnávány na úrovni všech krajů České republiky, a to v hodnotách promile.

Graf č. 3: Počet živě narozených, zemřelých a přirozený přírůstek v krajích ČR v roce 2014

ČSÚ – vlastní zpracování

Nejvyšší hodnota živě narozených obyvatel se nachází v hlavním městě Praze a v obklopujícím Středočeském kraji. K tomu se svými vysokými hodnotami blíží též kraj Jihomoravský. Tyto tři kraje mají také značně nižší úmrtnost se srovnáním s počtem živě narozených, což ostatně dokazuje i křivka přirozeného přírůstku, která se právě u těchto krajů zvedá do kladných hodnot. V Hlavním městě Praze a také ve Středočeském kraji je tento stav ovlivněn nejspíše převyšující nabídkou práce nad počtem neumístěných uchazečů o práci a následným přílivem obyvatelstva mladých

věkových kategorií. V Jihomoravském kraji je tomu tak dáno vysokým počtem obyvatelstva v reprodukčním věku.

V Karlovarském, Ústeckém, Zlínském a Moravskoslezském kraji vyššími hodnotami přesahují počty zemřelých, nad živě narozenými. Ve všech čtyřech zmíněných krajích je zaznamenána vyšší poptávka po práci, než je její nabídka. V Moravskoslezském kraji je dokonce 15,5 % neumístěných uchazečů o práci, kdežto volných pracovních míst pouze 9,2 %.

Zpracovávaný Plzeňský kraj má téměř vyrovnané hodnoty živě narozených a zemřelých obyvatel. Živě narozených 9,9 ‰, zatímco počet zemřelých je na hodnotě 10 ‰. V Plzeňském kraji tedy z těchto hodnot vyplývá přirozený úbytek obyvatelstva.

Porodnost v České republice

Po druhé světové válce nastal v Evropských zemích velký nárůst plodnosti, tzv. baby boom. Avšak v České republice zvýšení plodnosti nebylo až tak velké ani nemělo nikterak dlouhé trvání. Tato situace nastala v několika důsledcích, kterými byla například nepříznivá ekonomika, špatná bytová situace nebo také omezené služby se kterými souvisí nedostatek předškolních zařízení. Dalším důvodem byl zákon, který vyšel v účinnost již 1. 1. 1958, který pojednával o umělém přerušení těhotenství. Největší změnou v zákoně byla možnost ukončit těhotenství i z jiných důvodů, než jen ze zdravotních.

Krátkodobý nárůst porodnosti nastal mezi lety 1963 – 1964, jelikož v roce 1962 se konal sjezd komunistické strany, který stanovil rozšířit předškolní a mimoškolní péči o děti, prodloužení mateřské dovolené a také při odchodu do důchodu zhodnotit mateřství. Avšak k jeho správnému naplnění nedošlo. Až později, přesněji v 70. letech (viz. příloha č. 6) byl viditelný vyšší nárůst porodnosti, jelikož v roce 1971 došlo ke změně rodinné politiky:

1. 10. 1971 – dvojnásobná podpora při narození dítěte

1. 1. 1973 – rodinám se dvěma a více dětmi podstatné zvýšení přídavků na dítě

4. 4. 1973 – výhodné státní půjčky mladým manželům, formou odpisů po narození dítěte

V 90. letech 20. století došlo k rapidnímu snížení porodnosti. Nejdůležitějším faktorem této změny se stal jiný životní styl (*Rychtaříková, 2007*).

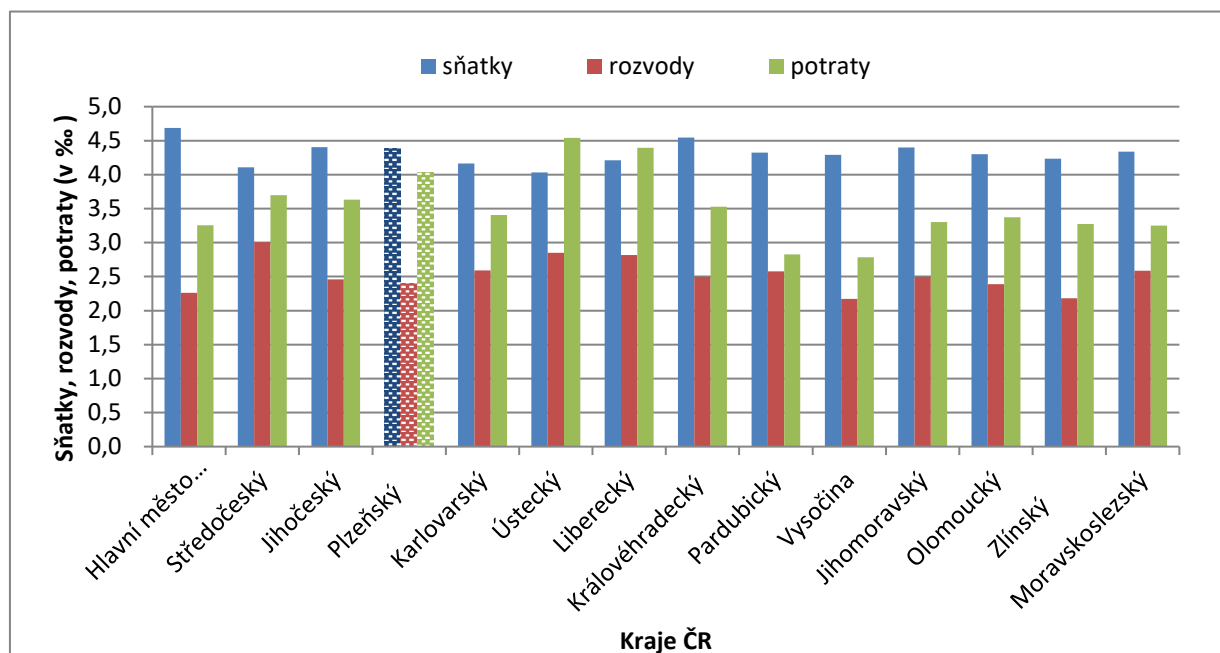
Odkládání dítěte do pozdějšího věku je ovlivněno novými možnostmi. Jako například delší doba studia a vzdělávání, možnost cestování. Tyto možnosti jsou však

zároveň podmínkami pro kvalitní zaměstnání, jelikož se stále zvyšují kvalifikační požadavky na práci v některých oborech. Na což navazuje slibná kariéra, která v pozdějších letech finančně zajistí rodinu (Kleňhová, 2015).

5.2 Počet sňatků, rozvodů a potratů v roce 2014

Ovlivňující složky přirozeného pohybu obyvatelstva jsou znázorněny na grafu č. 4, a to ve srovnání všech krajů v České republice. Jedná se tedy o počet sňatků, rozvodů a potratů.

Graf č. 4: Ovlivňující složky přirozeného pohybu obyvatelstva v krajích ČR v roce 2014

ČSÚ – vlastní zpracování

Nejvyšší hodnoty sňatků jsou viditelné v Praze a Královéhradeckém kraji. Nejnižší hodnoty, co se týče sňatků, poté nalezneme v Ústeckém a Středočeském kraji. Nejvyšší počet rozvodů nalezneme ve Středočeském kraji. Ve vysokých hodnotách je možnost vidět také kraj Ústecký a Liberecký. V těchto dvou krajích je též nejvyšší počet potratů, které mohou tedy ovlivnit zmiňovaný počet rozvodů. Plzeňský kraj se řadí mezi kraje s vysokým počtem sňatků a nižším počtem rozvodů, avšak nalezneme zde vysoké hodnoty v počtu potratů.

Sňatečnost v České republice

Za věk takzvané tradiční rodiny je v Evropě považována poválečná doba až do počátku 70. let 20. století, kdy bylo tradicí, že rodina začínala sňatkem a poté přicházeli

děti do úplné rodiny. V České republice se tato doba ještě déle prodloužila, oproti ostatním zemím, ve kterých se na počátku 70. let začala sňatečnost radikálně snižovat. V České republice se tento posun projevil zejména v souvislosti poskytování výhodné novomanželské půjčky se státním příspěvkem. Tato půjčka směla náležet manželům do 30 let věku.

K vysokému snížení počtu sňatků došlo v roce 1991 (viz. příloha č. 7). Kde je možnost vidět v roce 1990 nárůst hodnot sňatků. Avšak tyto zvýšené hodnoty jsou z prostého důvodu, kdy došlo od 1. 1. 1991 k výraznému omezení výhodných novomanželských půjček. A právě proto narostl počet nových manželství, jelikož si snoubenci se sňatkem pospíšili, aby měli možnost uzavřít novomanželskou smlouvu (*Rychtaříková, 2007*).

Od minulých let také dochází k posunu věku při vstupu do manželství. V roce 1989 vstupovali muži do manželství téměř o osm let později. U žen, které v současné době nastupují stále více do terciárního vzdělání, a tudíž upřednostňují nejdříve dokončení studia a pracovní kariéru před vstupem do manželství, je rozdíl od roku 1989 let sedm (*Kleňhová, 2015*).

Rozvodovost v České republice

V důsledku stále snadnějšího ukončení manželství, tedy rozvodu dochází ke stále se zvyšující rozvodovosti v České republice. Do konce roku 1949 platilo, že manželství mohou zaniknout buď rozvodem, kdy nebyla možnost uzavřít nový sňatek nebo poté rozlukou, která nový sňatek umožňovala. Po roce 1949 byl zaveden rozvod jako jediná forma právního zániku manželství. Během následujících let se počty rozvodů stále zvyšovaly, první vyšší nárůst přišel v roce 1955 a další takový nárůst je možno vidět o deset let později, tedy v roce 1965 (viz. příloha č. 7). V těchto letech byly vysoké počty rozvodů zapříčiněny například lehkovážnými sňatky, do kterých snoubenci vstupovali v nízkém sňatkovém věku, nebo například také nedostatkem bytů pro mladá manželství (*Kučera, 1994*).

Po druhé světové válce až do 70. let 20. století docházelo ve většině evropských zemí ke snížení počtu rozvodů, jelikož se manželství stalo celoživotní prioritou. Avšak v České republice tento klesající trend nenastal a rozvodovost stále rostla. Tento vývoj byl v důsledku několika příčin. Například nepříznivá ekonomická situace, která vyžadovala i výdělek ženy nepřispívala k dobrému vztahu mezi manžely. Jelikož na problém, který způsobovala potřeba žen v zaměstnání, navazuje další, a to

nedostatečné služby a zařízení pro děti předškolního věku. Vysoký úbytek je sledován v roce 1999 (viz. příloha č. 7), jelikož v druhé polovině roku 1998 došlo ke změně rozvodové legislativy. Tento pokles se však považuje pouze za jednorázové snížení. Z tohoto tedy vyplývá, že v postupujících letech se rodina stává stále méně stabilnější (*Rychtaříková, 2007*).

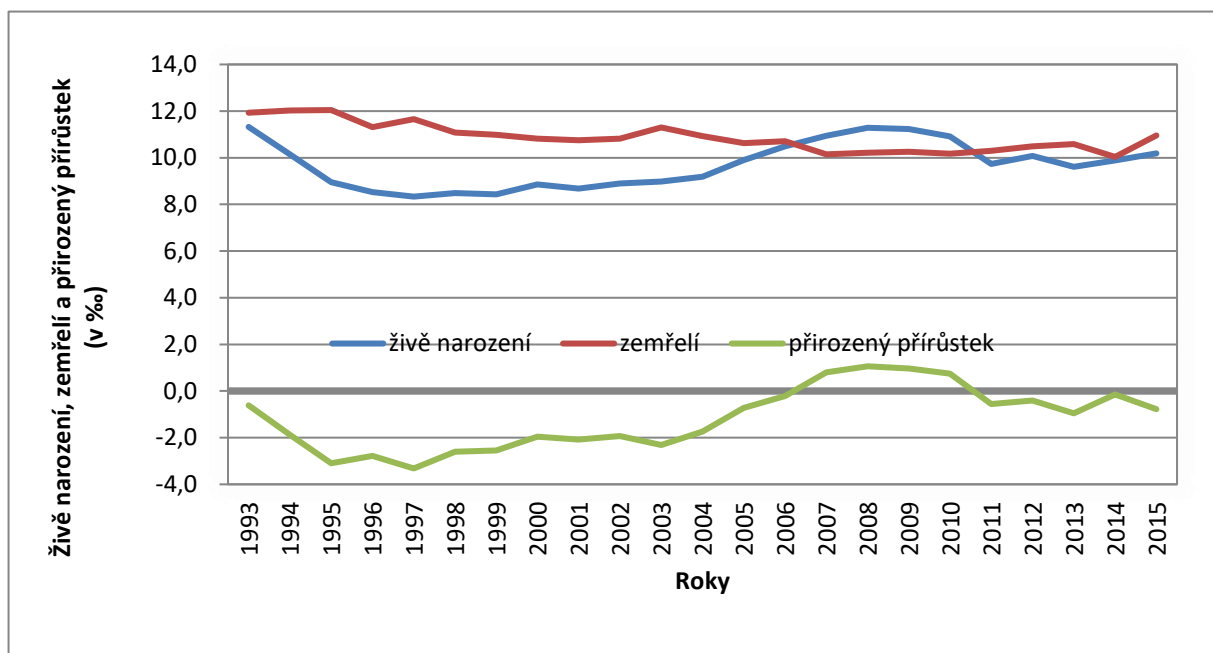
6 PŘIROZENÝ PŘÍRŮSTEK OBYVATELSTVA V PLZEŇSKÉM KRAJI

Tato kapitola je stěžejní částí celé této práce. Nejdříve vypovídá o vývoji porodnosti, úmrtnosti a přirozeném přírůstku. Dále se zabývá prostorovou diferenciací přirozeného přírůstku. Nejdříve na úrovni okresů, poté na úrovni ORP a některé analýzy jsou na úrovni obcí.

6.1 Vývoj porodnosti, úmrtnosti a přirozeného přírůstku

Na základě údajů z Českého statistického úřadu, které se týkají živě narozeného a zemřelého obyvatelstva v rozmezí let 1993 – 2015 je vypracován graf č. 5. Ve stejném časovém rozpětí je zde též znázorněna křivka přirozeného přírůstku, která vyplývá z natality a mortality.

Graf č. 5: Vývoj živě narozených, zemřelých a přirozený přírůstek v Plzeň. kraji v letech 93 - 15

ČSÚ – vlastní zpracování

Vytvořená křivka zastupující živě narozené obyvatelstvo má od roku 1993 klesající charakter. Takovýto vývoj má nejspíše za následek omezení státní propopulační politiky (např. po roce 1991 zrušení výhodných novomanželských půjček). Zvrat pozoruje od roku 2004, kdy se počet živě narozených začíná zvyšovat. Tato rostoucí čísla jsou důsledkem sekundární populační vlny dětí žen, které se narodily v 70. letech 20. století (tzv. Husákovy děti). Po následujícím mírném poklesu je v současné době opět sledován lehký nárůst živě narozeného obyvatelstva.

Křivka znázorňující počty zemřelých má téměř stále snižující se tendenci. A právě tento stav společně se zvyšujícím se počtem živě narozených od roku 2004 zapříčinil nárůst přirozeného přírůstku. Ten ve sledovaných letech měl stále záporné hodnoty, tedy mluví se o přirozeném úbytku, ale od roku 2007 nastala změna a přirozený přírůstek se dostal do kladných hodnot, a to na 0,8 ‰. Následující rok se ještě zvýšil, na 1,1 ‰ a v kladných hodnotách setrval ještě dva následující roky i přesto, že se stále jeho hodnota snižovala tedy rok 2009 a 2010. V navazujících letech je viditelný pokles této křivky.

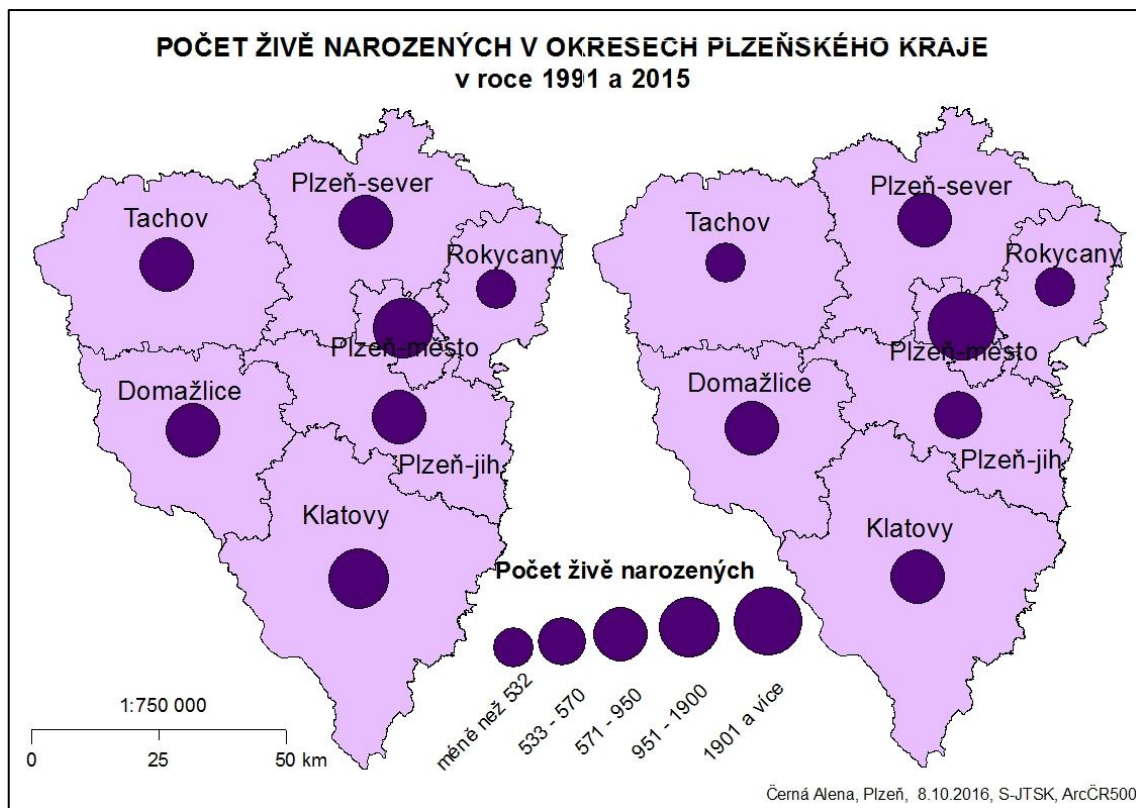
6.2 Prostorová diference přirozeného přírůstku na úrovni okresů

V následujících podkapitolách se jedná o kartografické vyjádření a následné komentování porodnosti, úmrtnosti a přirozeného přírůstku v letech 1991 a 2015.

6.2.1 Porodnost v letech 1991 a 2015

O počtu živě narozených v okresech Plzeňského kraje, a to srovnání roku 1991 a poté roku 2015 vypovídá následující mapa.

Mapa č. 1: Počet živě narozených v okresech plzeňského kraje v roce 1991 a 2015

Mezi těmito lety jsou zřetelné rozdíly. Pouze v okrese Plzeň – město došlo k nárůstu živě narozených obyvatel, tento počet se zvýšil z 1 857 živě narozených, na

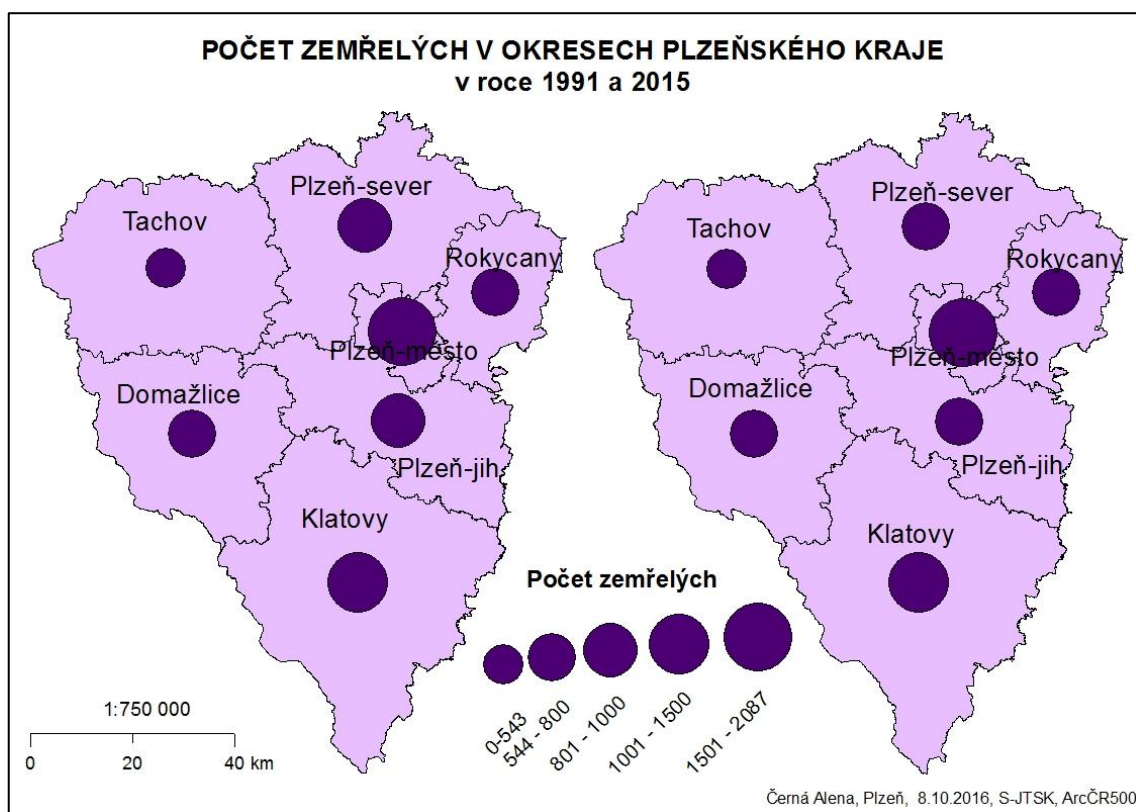
2 024 živě narozených. Tento stav může být způsoben z hlediska pracovních příležitostí právě v okrese Plzeň – město, ve kterém je velice rozvinutý průmysl strojírenský, tak i potravinářský. Tudíž se dá předpokládat, že mladé páry, rodiny schopné plodit děti migrují za prací.

Největší pokles živě narozených je umožněno sledovat ve vymezeném území Klatovy. Zde se počet snížil o 281 živě narozených, což může být zapříčiněno z několika důvodů. Jak uvádí Český statistický úřad, okres Klatovy je druhým nejstarším okresem v Plzeňském kraji, co se týká složení obyvatelstva. Druhým indikátorem rapidního snížení živě narozených je nedostatek pracovních příležitostí v tomto okrese např. zrušení podniků Škoda Klatovy, Solo Sušice.

6.2.2 Úmrtnost v letech 1991 a 2015

Srovnávací charakter má mapový výstup č. 2, který je založený na počtu zemřelých v okresech Plzeňského kraje opět v letech 1991 a 2015 jako předchozí mapa, která byla použita pro srovnání živě narozených. Největší počty zemřelých je sledován v okrese Plzeň – město a v okrese Klatovy. Právě tyto dva zmiňované okresy jsou populačně nejstaršími v Plzeňském kraji.

Mapa č. 2: počet zemřelých v okresech plzeňského kraje v roce 1991 a 2015

Přestože jsou zde hodnoty nejvyšší, ve studovaných letech je možno vidět pokles zemřelých. V okrese Plzeň – město se snížil pouze o šest zemřelých, avšak v okrese Klatovy byl pokles rapidnější, a to z hodnoty 1 251 na 1 055 zemřelých.

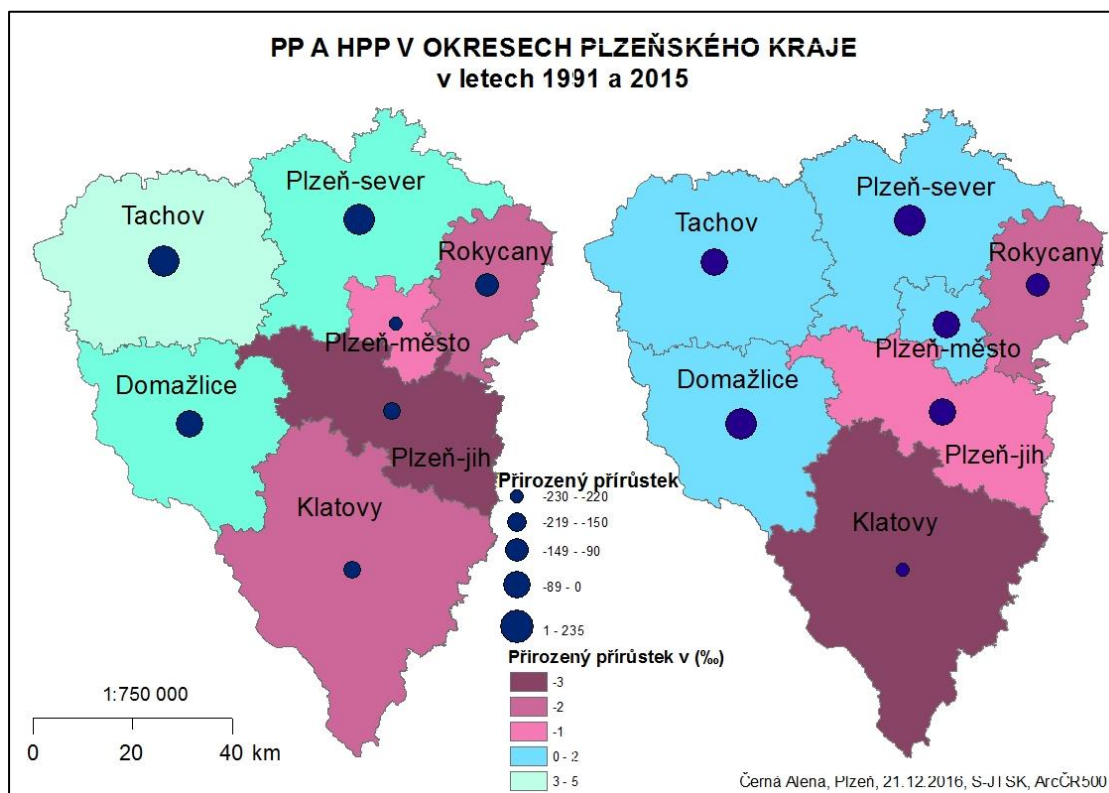
V ostatních okresech jako Domažlice, Plzeň – jih, Plzeň – sever, tak i Rokycany byl zaznamenán taktéž pokles zemřelých. Pouze v okrese Tachov se tento proces zvýšil z počtu 477 zemřelých v roce 1991 na hodnotu 543 zemřelých osob v roce 2015.

Vypracovaná mapa, která je podložena výsledky výzkumů Českého statistického úřadu dokazuje pravdivost hypotézy č. 2, která se zabývá předpokladem snížení úmrtnosti. Což může být způsobena prodlužováním střední délky života, ale také změnou životního stylu u věkových generací.

6.2.3 Přirozený přírůstek a hrubá míra přirozeného přírůstku v letech 1991 – 2015

Do mapového výstupu č. 3 byly použity přepočítané údaje podle hrubé míry přirozeného přírůstky, které mají větší a hlavně přesnější vypovídající hodnotu. Doplněna je kartodiagramem, který znázorňuje přirozený přírůstek v absolutních hodnotách.

Mapa č. 3: Přirozený přírůstek a hrubá míra přirozeného přírůstku v letech 1991 a 2015

Okres Domažlice, Plzeň – sever a také Rokycany zůstaly ve stejných hodnotových intervalech, čísla se mezi lety 1991 a 2015 se nijak výrazně nezměnila. V absolutních hodnotách je viditelná změna u Domažlic, kde se ze záporných hodnot staly hodnoty kladné. Avšak v okrese Plzeň město a též Plzeň – jih se pozoruje zvýšení přirozeného přírůstku, i když se stále jedná o přirozený úbytek, jelikož se údaje ani z jednoho ze zkoumaných roků nevyšplhaly na kladnou hodnotu. V Plzni - městě byl zaznamenán posun od $-1,3\%$ na $-0,3\%$ a na Plzni – jihu od roku 1991, kdy byl přirozený úbytek na hodnotě $-2,5\%$ nastala změna na $-1,3\%$, a to v roce 2015. Tento jev se projevuje také na kartodiagramu přirozeného přírůstku.

Ve zbývajících dvou okresech, tedy v Klatovech a Tachově došlo ke snížení přirozeného přírůstku. V Tachově se z přirozeného přírůstku, který měl hodnotu téměř 5% nastal obrovský pokles na přirozený úbytek $-0,2\%$, což je způsobeno snížením počtu živě narozených a zvýšením počtu úmrtí obyvatel, což ostatně dokazují předešlé mapové výstupy týkající se počtech živě narozených a počtech zemřelých v okresech Plzeňského kraje.

6.3 Prostorová diferenciacie přirozeného přírůstku na úrovni ORP

Tato kapitola se zabývá prostorovou diferenciací přirozeného přírůstku na úrovni ORP. Jedná se tedy o porodnost, úmrtnost a přirozený přírůstek, kdy jsou všechny tyto demografické složky zkoumány v rozmezí let 2000 a 2015.

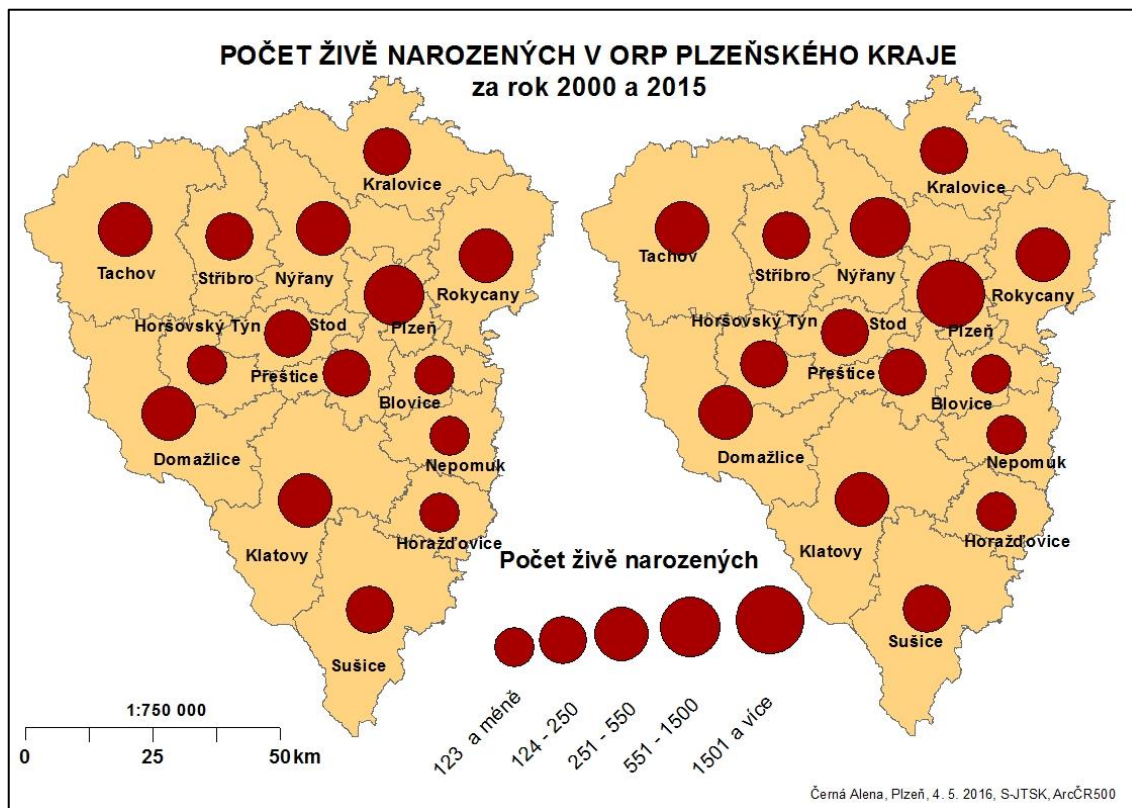
6.3.1 Porodnost v letech 2000 a 2015

Z mapového výstupu č. 4 je možno zřetelně vidět, že počty živě narozených na území ORP Plzeňského kraje se nijak výrazně nezměnily. Téměř ve všech obcích s rozšířenou působností došlo mezi lety 2000 a 2015 k navýšení živě narozených. Vyjma Blovic, ve kterých klesl počet ze 106 živě narozených na 98 a Klatov, ve kterých se počty změnilly ze 470 na 458, a také Tachova ve kterém nastal úbytek pouze o jednu hodnotu, tedy z 357 na 356 živě narozených.

V ostatních obcích s rozšířenou působností došlo mezi již výše zmíněnými lety k nárůstu živě narozených. V ORP jako Horažďovice, Horšovský Týn a Nepomuk se zvýšil tento počet o nepatrné hodnoty. Na územích, která mají větší rozlohu, se poměry změnilly v desítkách i stovkách. Největší navýšení je samozřejmě pozorováno v ORP Plzeň, která sice není největší, co se týče rozlohy, ale jelikož se o ní může tvrdit, že je centrem celého Plzeňského kraje není tento výsledek nijak překvapující. Další větší

nárůsty jsou zřejmé v ORP, které mají nejdelší hranice právě s Plzní, což jsou Nýřany a Rokycany.

Mapa č. 4: Počet živě narozených v ORP Plzeňského kraje za rok 2000 a 2015

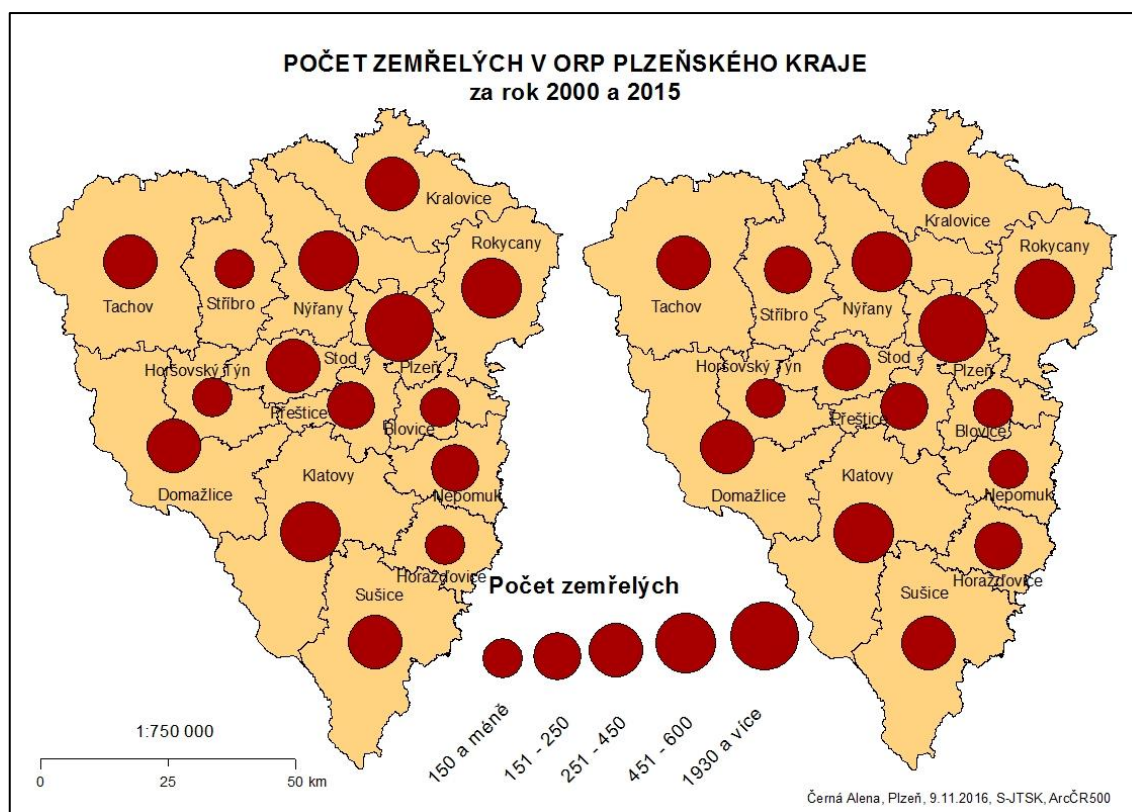
6.3.2 Úmrtnost v letech 2000 a 2015

Mezi rokem 2000 a rokem 2015 nejsou patrné žádné vysoké velikostní výkyvy v počtu zemřelých v obcích s rozšířenou působností Plzeňského kraje.

Z patnácti zobrazených území pouze v pěti došlo ke snížení úmrtnosti, a to v Blovicích (126, 121), Klatovech (587, 562), Kralovicích (255, 244), Nepomuku (152, 131) a ve Stodu (251, 231). Tomuto faktu nejspíše předchází to, že všechna ORP jsou rozlohově malá, výjimku tvoří ORP Klatovy, avšak tady je tomu dáno velmi nízkou hustotou zalidnění (viz. příloha č. 1)

Ve zbývajících deseti vymezených území došlo k nárůstu úmrtnosti, což je dáno vyšším počtem osob pokročilejšího věku v těchto územích. Největší nárůst úmrtnosti jsem byl zaznamenán v Plzni, kde se hodnota zvýšila o 151 osob, vysoká čísla nalezneme také např. v Tachově, kde je shodně navýšení jako v Rokycanech (49).

Mapa č. 5: Počet zemřelých v OPR Plzeňského kraje za rok 2000 a 2015

6.3.3 Přirozený přírůstek a hrubá míra přirozeného přírůstku v letech 2000 a 2015

V mapovém výstupu, který vypovídá o přirozeném přírůstku a též o hrubé míře přirozeného přírůstku Plzeňského kraje, jsou výrazně patrné změny, které proběhly mezi zkoumaným rokem 2000 a rokem 2015.

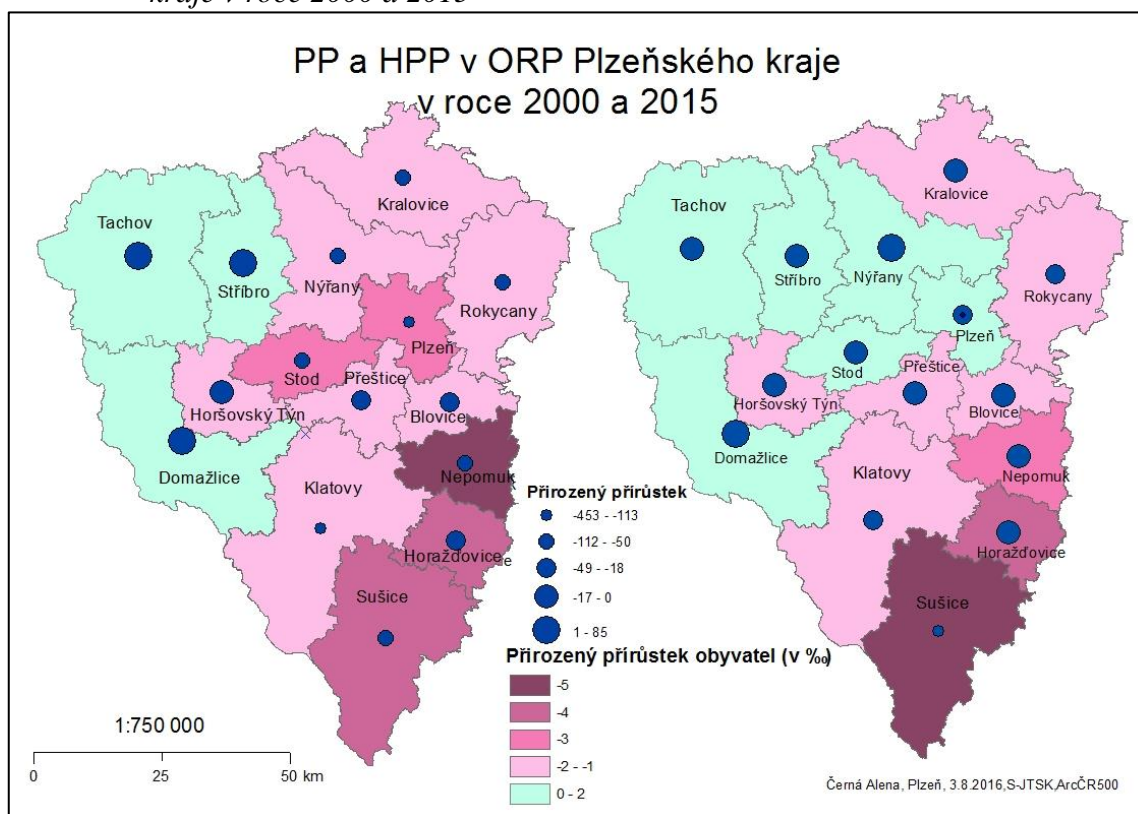
Mapový výstup je složený kartodiagram a kartogram, kdy přirozený přírůstek je znázorněn kartodiagramem, jelikož se jedná o absolutní hodnoty a poté metoda kartogramu vykresluje hrubou míru přirozeného přírůstku, jejíž hodnoty jsou relativní.

Přirozený přírůstek prošel obrovskou změnou v centru Plzeňského kraje, a to Plzni. V roce 2000 byla sledována hodnota -453 obyvatel, kdežto v roce 2015 se záporná hodnota ustálila pouze na -57 obyvatelích. Tento stav se samozřejmě promítl do hrubé míry přirozeného přírůstku v OPR Plzeň, kdy ze záporného stavu v roce 2000 přešla do hodnot kladných v roce 2015. Podobný vývoj je znatelný v OPR Stod a OPR Nýřany, kdy se zlepšením přirozeného přírůstku, zvedla hrubá míra přirozeného přírůstku do kladných hodnot.

Avšak v OPR Sušice je sledován přesně opačný efekt. Přirozený přírůstek zde klesl z roku 2000, kdy činil -109 obyvatel ještě do zápornějších hodnot, tedy hrubá míra

přirozeného přírůstku se propadla do nejméně záporného intervalu (-5), který je vyobrazen nejtmaší barvou z intervalové škály.

Mapa č. 6: Přirozený přírůstek a hrubá míra přirozeného přírůstku v ORP Plzeňského kraje v roce 2000 a 2015

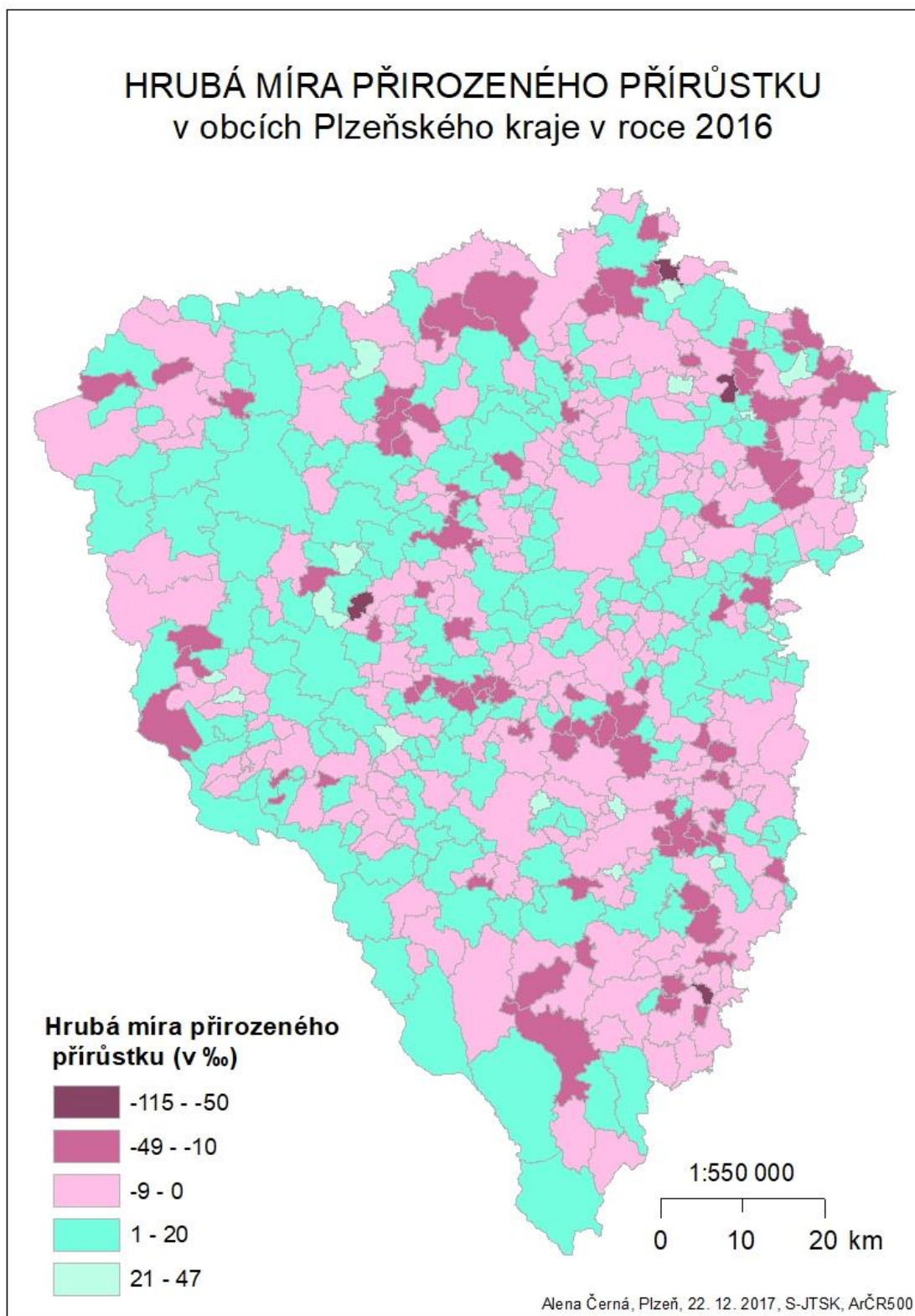

6.4 Prostorová diferenciacie přirozeného přírůstku na úrovni obcí

Diferenciacie přirozeného přírůstku v prostoru je v kapitole charakterizována na základě ukazatele hrubé míry přirozeného přírůstku.

V mapovém výstupu jsou znázorněny všechny obce, které náležejí pod Plzeňský kraj, s výsledky hrubé míry přirozeného přírůstku. Což znamená, že výsledek absolutních hodnot přirozeného přírůstku byl přepočítán středním stavem obyvatelstva na 1 000 obyvatel (viz. kapitola 3.2.3) Rozpětí hodnot je zde široké, první ze šesti intervalů začíná již na -115‰ a poslední je v kladné hodnotě, a to 47‰. Kladné hodnoty jsou od záporných odděleny barevnou škálou, aby byly rozdíly daleko více zřetelné.

Mapa č. 7: Hrubá míra přirozeného přírůstku v obcích Plzeňského kraje v roce 2016

Prostorový obraz přirozeného přírůstku na úrovni obcí představuje pestrá mozaika. Nejnižší hodnotu, tedy - 115‰ zastupuje obec Černovice, která se nachází v okrese Domažlice. Avšak také v ostatních okresech můžeme nalézt obce s vysokou zápornou hodnotou, kterými například je obec Domoraz v okrese Klatovy, u které bylo zjištěno -53‰. V okrese Rokycany poté můžeme vidět obec Liblín, u které bylo zjištěno -51‰. Avšak v tomto okrese nalezneme naopak i hodnotu nejvyšší, a to 47‰ v obci Kamenec. Další vyšší hodnota byla zaznamenána v obci Kařízek (40‰), která se nalézá ve shodném okrese.

Z mapy je viditelné velké množství obcí, u kterých byly vypočítány záporné hodnoty hrubého přirozeného přírůstku. Na jihovýchodní straně Plzeňského kraje je zřetelný pás tmavšího zabarvení obcí. Právě v těchto místech leží okres Tachov, Horažďovice a Sušice, u kterých již v předešlém mapovém výstupu byl vyhodnocen vysoký záporný výsledek ve zkoumané hrubé míře přirozeného přírůstku. Naopak v okolí centra Plzeňského kraje (okres Plzeň – město) je mapový výstup č. 7 vybarven světlou škálou, tedy čísla v kladných hodnotách, či nízko pod hranicí 0‰.

6.5 Typologie okresů, ORP a obcí podle přírůstku obyvatel Plzeňského kraje

Celkově do typologie bylo zahrnuto 7 okresů, které náleží do Plzeňského kraje.

Tab. č. 4 - Výsledný přehled okresů Plzeňského kraje podle vytvořené typologie

Typ	Počet bodů	Okresy
I	0 - 6	Domažlice, Klatovy
II	7-8	Rokycany
III	9	Tachov
IV	10	Plzeň - jih, Plzeň - sever
V	12	Plzeň - město

Do prvního typu s rozpětím 0 – 6 bodů byly na základě tabulky č. 1 (přiřazené body sečteny v příloze č. 3) přiřazeny dva okresy, a to okres Domažlice a Klatovy. Může to být způsobeno tím, že právě tyto dva okresy mají nejnižší hrubou míru porodnosti.

V druhém typu vidíme okres Rokycany a ve třetím typu okres Tachov. Okres Rokycany má druhou nejnižší hrubou míru porodnosti, oproti tomu hrubá míra úmrtnosti je vysoká. U okresu Tachov je pozorován opačný problém, kdy hrubá míra

úmrtnosti se drží na nejmenší hodnotě oproti ostatním okresům Plzeňského kraje, avšak hrubá míra porodnosti není nikterak vysoká.

Ve čtvrtém typu s počtem deseti bodů se znázornil okres Plzeň – jih a okres Plzeň – sever, které obklopují centrum Plzeňského kraje, za které se považuje okres Plzeň - město, který je zařazen v pátém typu. Nejvyšší hodnoty u těchto tří okresů jsou nejspíše způsobeny vysokým přílivem mladých lidí, kteří se stěhují za prací a jsou zároveň v reprodukčním věku.

Tab. č. 5 - Výsledný přehled ORP Plzeňského kraje podle vytvořené typologie

Typ	Počet bodů	ORP
I	0 - 5	Blovice
II	6 - 7	Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Nepomuk
III	8 - 9	Přeštice, Stod, Tachov, Sušice
IV	10 - 11	Kralovice, Nýřany, Rokycany, Stříbro
V	12 - 13	Domažlice, Plzeň

Ve výsledném přehledu Plzeňského kraje podle vytvořené typologie je zahrnuto 15 ORP. Do prvního typu, který má rozpětí 0 – 5 bylo přiřazeno pouze ORP Blovice. V příloze č. 4 je patrné, že právě Blovice mají nejnížší hrubou míru porodnosti.

Se zastoupením čtyř ORP je typ č. 2, který má rozpětí 6 – 7 bodů. Nacházejí se zde Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy a Nepomuk. Kdy právě Horažďovice společně s Nepomukem a Klatovami mají vysokou hrubou míru úmrtnosti za rok 2015.

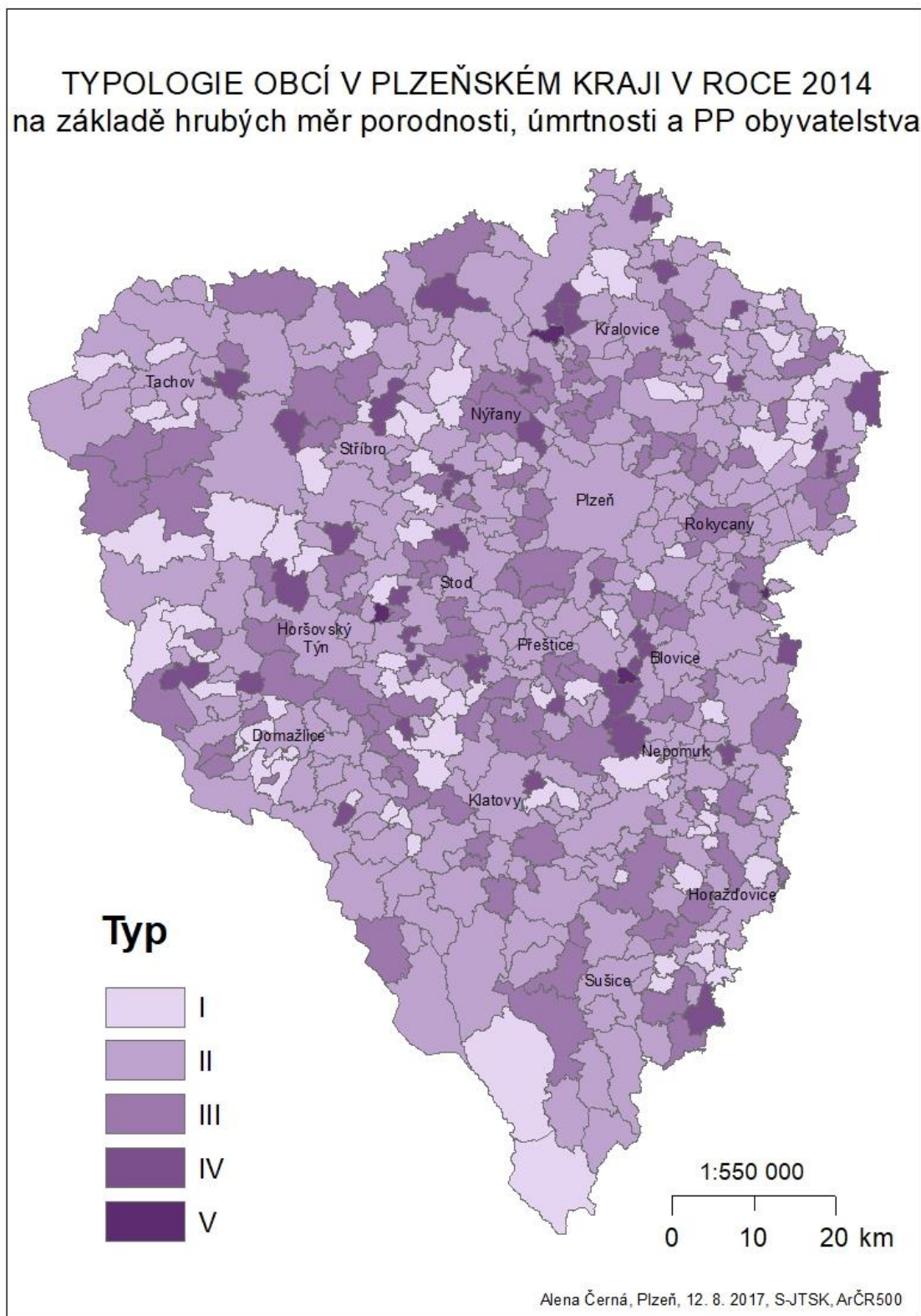
Ve třetím typu se zařadily Přeštice (8 bodů), Stod (9 bodů) a Tachov (9 bodů) a Sušice (8 bodů) a právě ta má nejvyšší hrubou míru úmrtnosti 13, 99 ‰. Čtvrtý typ obsahuje opět čtyři ORP, Kralovice, Nýřany, Rokycany a Stříbro. A v pátém typu se nacházejí Domažlice a Plzeň, tyto dvě ORP mají nejvyšší počet bodů. U Domažlic je patrná vysoká hodnota, která zastupuje hrubou míru porodnosti a také hrubá míra přirozeného přírůstku se pohybuje v kladných hodnotách. Oproti tomu Plzeň má téměř vyrovnané hodnoty v hrubé míře porodnosti a hrubé míře úmrtnosti, avšak úmrtnost stále převažuje a kvůli tomu se i hrubá míra přirozeného přírůstku dostala do záporných hodnot.

Tab. č. 6 - Výsledný přehled obcí Plzeňského kraje podle vytvořené typologie

Typ	Počet bodů	Obce
I	0 - 7	<p>87 obcí Čerňovice, Dlouhý Újezd, Hlohová, Hradiště, Chlum, Jarov, Obora, Staré Sedlo, Sulislav, Trhanov, Bdeněves, Běhařov, Benešovice, Biřkov, Bolešiny, Brnířov, Brodeslavy, Břežany, Ctiboř, Částkov, Čilá, Čímice, Drahoňův Újezd, Dražovice, Erpužice, Frymburk, Hejná, Heřmanova Huť, Hlince, Hora Svatého Václava, Horšice, Hvožd'any, Chlumy, Chomle, Chudenice, Kaceřov, Kaničky, Kokašice, Křenice, Kvášňovice, Lhůta, Libkov, Liblín, Lochovice, Loučim, Luženičky, Maňovice, Mezholezy (dříve okres Horš. Týn), Mladotice, Močerady, Modrava, Mutěním, Netunice, Neurazy, Nevolice, Nezamyslice, Nezbavětice, Nezdice, Nezdřev, Nový Kramolín, Olšany, Ostrovec, Lhotka, Pasečnice, Pernarec, Poleň, Prášily, Přívětice, Rybník, Sebečice, Sedliště, Slatina, Srbice, Stráž, Stráž, Svěradice, Štichovice, Terešov, Tlumačov, Třemešné, Tužice, Týček, Újezd, Únehle, Všekary, Všepadly, Záchlumí</p>
II	8 - 9	<p>258 obcí Bezděkov, Blažim, Blovice, Borovno, Broumov, Bujesily, Čachrov, Čechovice, Černovice, Červené Poříčí, Dešenice, Dnešice, Dobříč, Dobřív, Dolní Bělá, Dýšina, Ejpovice, Halže, Hnačov, Horská Kvilda, Hostouň, Hradešice, Hromnice, Chanovice, Chocenice, Chotěšov, Chotíkov, Chrastavice, Chříč, Jarov, Kamenný Újezd, Kašperské Hory, Kbel, Kdyně, Kejnice, Kladruby, Klášter, Kolinec, Konstantinovy Lázně, Kornatice, Kralovice, Křenovy, Kyšice, Lesná, Letkov, Litohlavy, Lomec, Losiná, Lužany, Mezihorí, Mileč, Milínov, Mrákov, Nečtiny, Nepomuk, Nevřeň, Nezdice na Šumavě, Nýrsko, Obytce, Pačejov, Pařezov, Pláně, Plešnice, Pňovany, Pocinovice, Podmokly, Postřekov, Potvorov, Prádlo, Předslav, Přehýšov, Přestavky, Příšov, Puclice, Rejštejn, Rybnice, Semněvice, Slatina, Smědčice, Soběkury, Spáňov, Srby, Staňkov, Stod, Strašice, Stříbro, Studánka, Tachov, Tojice, Týniště, Újezd nade Mží, Újezd u Svatého Kříže, Úněšov, Úterý, Velhartice, Veselá, Vlčejn, Vranov, Vrčeň, Vrhavěč, Vseruby, Zruč, Senec, Zvíkovec, Ždánov, Žihle, Žichovice, Životice, Babylon, Bělá nad Radbuzou, Bílov, Bohy, Bor, Borovy, Břasy, Buková, Bukovník, Cebiv, Česká Kubice, Čihaň, Čížkov, Díly, Dlažov, Dlouhá Ves, Dobršín, Dolany, Dolní Hradiště, Dolní Lukavice, Domažlice, Domoraz, Hlavňovice, Hlohovčice, Hlohovice, Holoubkov, Holovousy, Holýšov, Honezovice, Horažďovice, Horní Bělá, Horní Lukavice, Horšovský Týn, Hrádek, Hrádek, Hradiště, Hůrky, Chocomyšl, Chodská Lhota, Chodský Újezd, Chrást, Chudenín, Janovice nad Úhlavou, Kamenec, Kařez, Kasejovice, Kaznějov, Klabava, Kladruby, Klatovy, Klenčí pod Čerchovem, Klenová, Koryta, Kostelec, Kout na Šumavě, Kovčín, Kozlovice, Kozojedy, Kožlany, Kramolín, Křelovice, Lestkov, Lom u Tachova, Loza, Manětín, Medový Újezd, Město Touškov, Mešno, Milavče, Milíře, Mlýnské Struhadlo, Mohelnice, Mokrouše, Myslív, Myslovice, Nebílovy, Němčice, Němčovice, Nevid, Nová Ves, Nové Mitrovce, Nýřany, Olbramov, Oplot, Osek, Ostrov u Bezdržic, Osveračín, Planá, Plánice, Plasy, Plzeň, Poběžovice, Poděvousy, Prostiboř, Přeštice, Ptenín, Radnice, Rochlov, Roupov, Řenče, Skapce, Skašov, Skomelno, Skořice, Spálené Poříčí, Srní, Starý Plzenec, Strážov, Střelice, Střížovice, Studená, Sušice, Svojkovice, Štáhlavy, Štěnovický Borek,</p>

		Tatiná, Těně, Těškov, Tis u Blatna, Tisová ,Tlučná, Trnová, Trokavec, Trpísty, Třebčice, Třemošná, Tymákov, Úherce, Újezd u Plánice, Úlice, Únětice, Úsilov, Útušice, Velečín, Velké Hydčice, Vlkanov, Vochov, Volduchy, Všehrady, Všenice, Vysoká Libyně, Zadní Chodov, Zahořany, Zahrádka, Zavlekov, Zbiroh, Zborovy, Zbůch, Zdemyslice, Ždírec, Železná Ruda
III	10 - 11	111 obcí Bezdrůžice, Bezděrov, Blížejev, Bučí, Bukovec, Černíkov, Dobřany, Dolany, Dolce, Draženov, Druztová, Hartmanice, Hněvnice, Horní Bříza, Horní Kozolupy, Hošťka, Hradiště, Cheznovice, Chlistov, Chlumčany, Chodová Planá, Ježovy, Kanice, Kařízek, Koloveč, Kopidlo, Krašovice, Ledce, Líně, Líšňany, Měčín, Mlečice, Mokrosuky, Mrtník, Mýto, Nalžovské Hory, Nekmír, Nekvasovy, Nemanice, Oselce, Petrovice u Sušice, Podmokly, Předence, Přimda, Radkovic, Raková, Rokycany, Srby, Staré Sedliště, Strašín, Svojsín, Sytno, Štěnovice, Švihov, Týnec, Vejprnice, Vejvanov, Vstíř, Všeruby, Výrov, Zemětice, Žákava, Žihobce, Běšiny, Bezděkov, Blatnice, Brod nad Tichou, Březina, Budětice, Bušovice, Černošín, Česká Bříza, Drahotín, Hamry, Hradec, Chodov, Chválenice, Javor, Kozolupy, Kvíčovice, Lisov, Líšina, Louňová, Malý Bor, Meclov, Měcholupy, Merklín, Mezholezy (dříve okres Domažlice), Mírošov, Mladý Smolivec, Mochtín, Myslinka, Nadryby, Nehodiv, Nezvěstice, Obora, Pec, Pelechy, Příchovice, Příkosice, Rabí, Rozvadov, Sirá, Úboč, Velký Bor, Velký Malahov, Ves Touškov, Vidice, Vísky, Vřeskovice, Žilov
IV	12 - 13	41 obcí Cekov, Čermná, Čižice, Čmelíny, Dražeň, Hvozd, Kakejcov, Kočín, Krsy, Kšice, Kunějovice, Lhota pod Radčem, Lhotka u Radnic, Mířkov, Mnichov, Neuměř, Ošelín, Otěšice, Otov, Pastuchovice, Sedlec, Soběšice, Únějovice, Žinkovy, Bolkov, Čeminy, Černíkovice, Horní Kamenice, Chlum, Kbelany, Kočov, Kotovice, Letiny, Líšná, Míšov, Nová Ves, Ostřetice, Plískov, Seč, Vlčí, Zhoř
V	14 - 15	4 obce Líté, Štítov, Dražkov, Štichov

Mapa č. 8: Typologie obcí v Plzeňském kraji v roce 2014 na základě hrubých měr porodnosti, úmrtnosti a PP obyvatelstva

Zařazeno je zde všech 501 obcí, které náleží do Plzeňského kraje. Rozřazeny jsou podle jejich uvedených hrubých měr porodnosti, úmrtnosti a přirozeného přírůstku (viz. příloha č. 5).

Do prvního intervalového rozmezí bylo zahrnuto 87 obcí, jedná se zejména o takové, u kterých byly převážně zjištěny záporné hodnoty hrubé míry přirozeného přírůstku. Ve 2 intervalovém rozpětí můžeme vidět zařazeno nejvíce obcí, a to 258. Do tohoto typu spadá obec Černovice, u které byla zjištěna nejnižší hodnota hrubé míry přirozeného přírůstku (-90,4), jelikož hodnota hrubá míra úmrtnosti přesahuje hranici 96, což zastává maximální hodnotu ze všech obcí Plzeňského kraje. Nejnižší počet obcí poté můžeme nalézt v pátém typu, a to pouze čtyři obce u kterých byla zjištěna vysoká hrubá míra porodnosti, ale také hrubá míra úmrtnosti se pohybuje ve vyšších hranicích.

7 PROCESY PŘIROZENÉHO POHYBU OVLIVŇUJÍCÍ PŘIROZENÝ PŘÍRŮSTEK OBYVATELSTVA V PLZEŇSKÉM KRAJI

Následující kapitola pojednává o vývoji sňatečnosti, která je porovnávána s počtem narozených dětí mimo manželství. Dále se zabývá rozvodovostí, ve které jsou zkoumány také příčiny rozvodů, a to jak z pohledu muže, tak i ženy. A poslední proces, který ovlivňuje přirozený přírůstek obyvatelstva je potratovost, která je řešena nejen podle vývoje v daných letech, ale také podle způsobu ukončení těhotenství.

7.1 Vývoj sňatečnosti

Vývoj sňatečnosti v Plzeňském kraji není nijak příznivý, což je zřetelné na grafu č. 6, který vypovídá o vývoji sňatečnosti v rozmezí let 2005 – 2014. Z vypracovaného grafu je jasně viditelné, že došlo k poklesu počtu sňatků mezi těmito lety. Vyšší nárůst je možno sledovat v roce 2007, avšak důvod tohoto vzestupu je zajímavý. Jak uvádí Renata Klufová a Zuzana Poláková došlo k tomu díky atraktivnímu datu 7. 7. 2007.

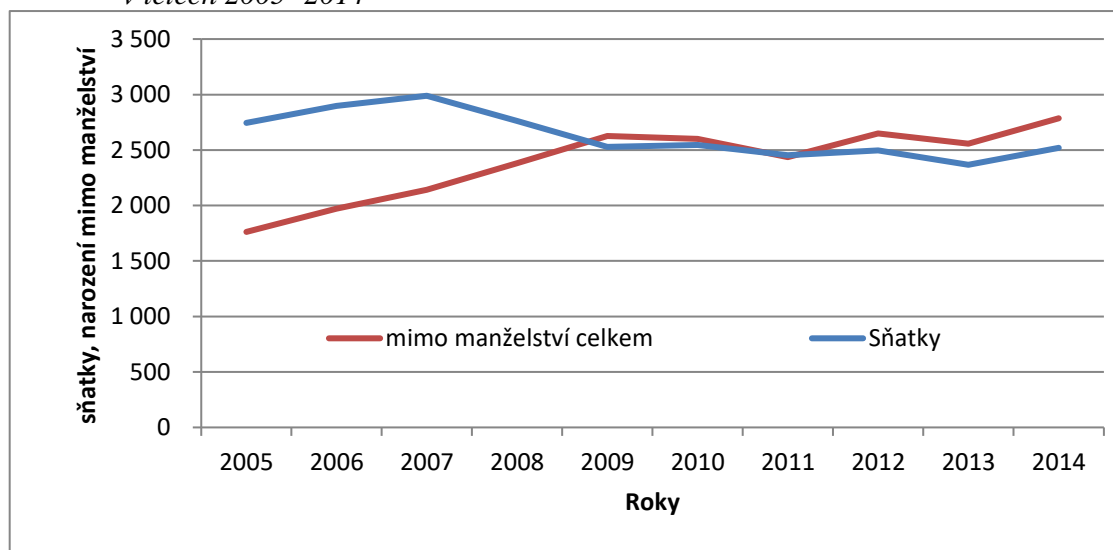
Celkový trend vývoje sňatečnosti je klesající. Souvisí to i z nárůstem kohabitací, tj. se společným žitím párů bez formálního uzavření manželství. S tím souvisí i další poznámka o porodnosti mimo manželství.

Další vypovídající jednotkou jsou počty živě narozených mimo manželství, což souvisí s klesajícími počty sňatků. Oproti sňatečnosti vidíme vysoký nárůst dětí narozených svobodným matkách či nesezdaným párům. V roce 2005 těchto porodů bylo 1 762, oproti tomu v roce 2014 se tato hodnota vyšplhala na 2 786.

V minulosti se děti narozené mimo manželství vyskytovaly jen zřídka. Na počátku 19. století, kdy se začal spolehlivě zjišťovat počet takto narozených dětí, dosahovala hodnota za Českou republiku 10%. Avšak v roce 2011 tvořil podíl nemanželských dětí již 42% v České republice. Oproti minulosti, kdy děti narozené neprovdaným matkám mohly být diskriminované, jelikož nebyly rovni dětem, které se narodily do úplné rodiny, jsou v dnešní době více chráněné. Jedná se například o povinnost otce dítěte přispívat na jeho výživu až do doby, než se bude moci žít samo (*Rychtaříková, 2013*).

Tento zpracovaný graf, ke kterému byly použity data z Českého statistického úřadu, potvrzují hypotézu č. 1, která vypovídá o poklesu sňatečnosti v České republice. Bylo dokázáno, že tento fakt se projevil i v Plzeňském kraji. Dále je potvrzen nárůst živě narozených mimo manželství v letech 2005 - 2014.

Graf č. 6: Počet sňatků a živě narozených mimo manželství v Plzeňském kraji v letech 2005 -2014

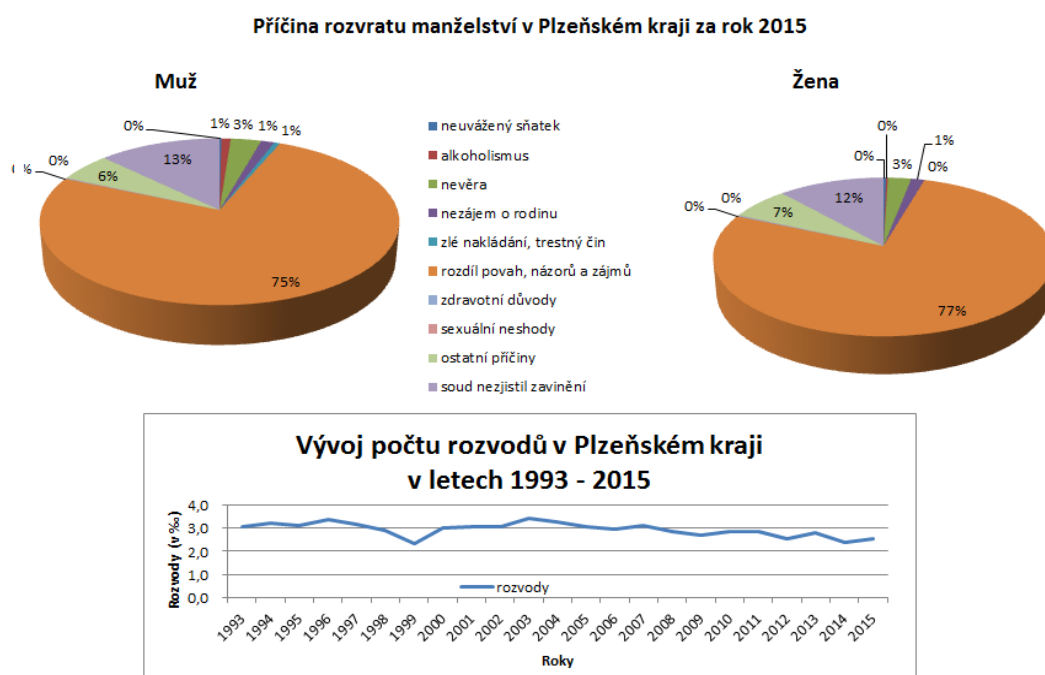

ČSÚ – vlastní zpracování

7.2 Vývoj rozvodovosti

V obrázku č. 1c je možnost vidět vývoj počtu rozvodů mezi lety 1993 - 2015, do tohoto obrázku jsou navíc vsunuty příčiny rozvratu manželství jak na straně mužů (1a), tak i žen (1b), které se též vztahují k celému Plzeňskému kraji.

Obrázek č.1: a) Příčiny rozvratu manželství z pohledu muže, b) Příčiny rozvratu manželství z pohledu ženy, c) graf vývoje počtu rozvodů v Plzeňském kraji v letech 1993 až 2015

ČSÚ – vlastní zpracování

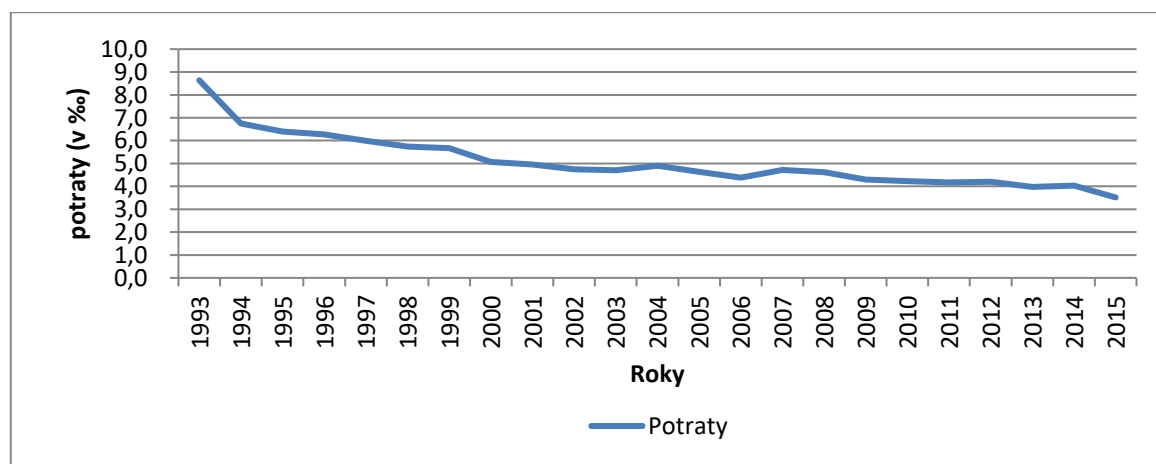
Zpracovaný vývoj počtu rozvodů v Plzeňském kraji v letech 1993 – 2015 ukazuje v posledních letech mírně snižující tendenci. Avšak od roku 1993 je patrný nárůst počtu rozvodů, který byl přerušen propadem hodnot v roce 1999, kdy došlo ke změně v legislativě, která upravila podmínky pro uskutečnění rozvodu. Změnou například byl oboustranný souhlas manželů s podáním návrhu nebo také nutnost upravit práva a povinnosti rodičů k dítěti ještě před rozvodem manželství. Tento úbytek byl však pouze dočasný, jelikož v následujících letech je sledován opětovný nárůst rozvedených manželství.

Výšečové provedení grafů vypovídá o důvodech, které vedli partnery k rozvodovému řízení. Mezi tyto důvody patří rozdíl povah, názorů a zájmů, které jsou zastoupeny největší měrou, jak u mužů, tak i žen. Vyšší hodnotu u obou případů též nalezneme, kdy soud nezjistil zavinění, které vedlo k rozpadu manželství a také ostatní příčiny. Mezi příčiny, které nezastupují vysoké procento, byl zařazen například alkoholismus, nevěra, zdravotní důvody či nezáměr o rodinu.

7.3 Vývoj potratovosti

Počet potratů od roku 1993 má téměř stále snižující tendenci, a to i v celé České republice. Ovlivňuje to více faktorů, ale dva jsou nejdůležitější. Zásluhou školské výchovy, jako i dostupnost literatury se zvýšili poznatky mladých lidí z oblasti sexuální výchovy. Snížili se počty nežádoucích těhotenství. Zvýšili se počty užívané antikoncepce a hlavně účinných druhů. (viz. příloha č. 2).

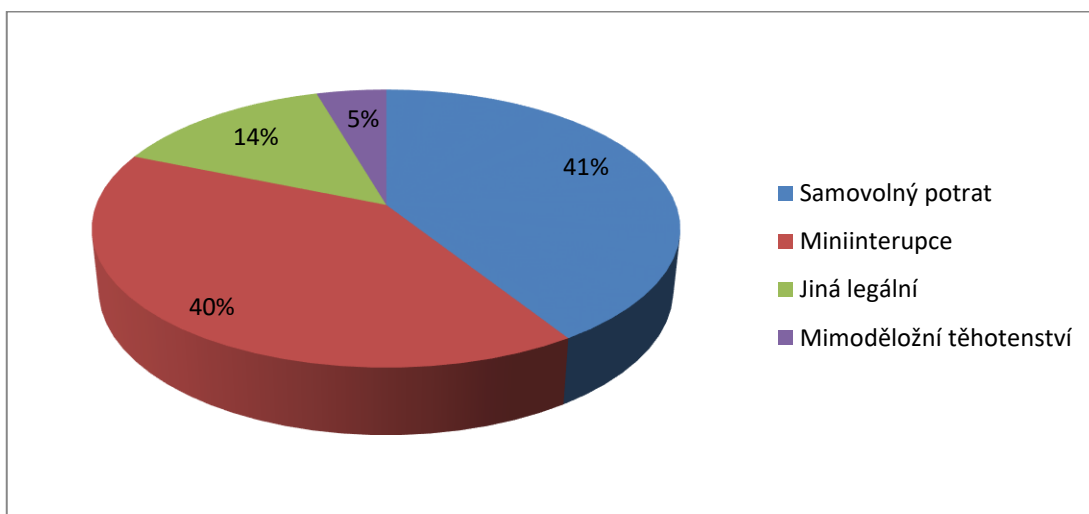
Graf: č. 7: Počet potratů v Plzeňském kraji v letech 1993 - 2015

Zdroj: ČSÚ – vlastní zpracování

Na dalším zpracovaném grafu jsou rozděleny potraty podle způsobu ukončení těhotenství za rok 2013. Ukončení těhotenství může být způsobeno z důvodů, které žena neovlivňuje svým vlastním rozhodnutím a těmi jsou samovolné potraty a mimoděložní těhotenství. Poté jsou způsoby ukončení těhotenství, které již žena ovlivňuje a těmi jsou miniinterupce či jiná legální přerušování těhotenství. Graf vypovídá o téměř stejném počtu samovolných potratů a miniinterupcí. V 6% se v Plzeňském kraji jedná o jiná legální ukončení těhotenství.

Graf č. 8: Potraty podle způsobu ukončení těhotenství roce 2013

ÚZIS – vlastní zpracování

8 ZÁVĚR

Přirozený pohyb, resp. přírůstek obyvatelstva představuje jeden z nejvýznamnějších demografických procesů. Z hlediska kvantitativního vývoje každé populace je rozhodující a zasahuje do formování kvalitativních znaků obyvatelstva, kde působí významnou měrou. Přirozený pohyb obyvatelstva je značně diferencovaný, jak ze stránky prostorové, tak i časové.

Nejvyšší pozornost byla v bakalářské práci věnována prostorové diferencovanosti přirozeného pohybu obyvatelstva. Analýza byla uskutečněna na různých úrovních, kterými jsou okresy, ORP a některé analýzy byly zaměřeny i na úroveň jednotlivých obcí Plzeňského kraje. O Plzeňském kraji je možné na základě zpracovaných dat říci, že má vyrovnanou bilanci porodnosti a úmrtnosti. I přesto vykazuje kraj úbytek obyvatelstva ve sledovaném časovém rozmezí 1991 – 2015. Výjimku činí pouze rozmezí let 2007 – 2010, ve kterých došlo k nepatrnému přirozenému přírůstku obyvatelstva, který byl zapříčiněn sekundární vlnou dětí žen narozených v 70. letech 20. století. Časoprostorová proměnlivost je charakteristickým rysem přirozeného přírůstku. Vzdává s růstem míry jednotek, které byly analyzovány. Na úrovni okresů je pozorována jistá stabilita v okresech Domažlice, Tachov a také Plzeň – sever, kde převažuje přírůstek obyvatelstva. Oproti okresu Klatovy, Plzeň – jih a Rokycany kde je převažující úbytek obyvatelstva. Z typologie podle okresů Plzeňského kraje vzešly dva okresy s nejnižším počtem bodů, tedy mezi rozmezím 0 – 6, a to Domažlice a Klatovy. Naopak v typu 5 byl zařazen okres Plzeň - město, který získal nejvyšší počty bodů ze všech tří procesů, na které byla typologie zaměřena (hrubá míra porodnosti, hrubá míra úmrtnosti, hrubá míra přirozeného přírůstku). Dále byla prováděna typologie podle nižších územních jednotek, tedy podle ORP, kdy byly zkoumány stejné tři demografické jevy. Zde nejnižší hodnotu 6 bodů zastupuje ORP Blovice, tudíž se řadí do typu číslo jedna. Oproti tomu v nejvyšším typu číslo pět se nacházejí dvě ORP, Domažlice a Plzeň. Kromě vlastní bilance porodnosti a úmrtnosti byly charakterizovány další tři demografické procesy. Mluví se tedy o sňatečnosti, rozvodovosti a potratovosti. Avšak sňatečnost a rozvodovost působí na současnou porodnost (od začátku 2. demografického přechodu) v nižší významnosti, než tomu bylo v minulosti. V Plzeňském kraji se stále snižuje počet sňatků, z čehož vyplývá, že též počet rozvodů je nižší.

Dalším cílem bakalářské práce bylo porovnání Plzeňského kraje s ostatními kraji České republiky z hlediska přirozeného přírůstku obyvatelstva včetně ovlivňujících faktorů. Prostorové odlišnosti jsou velice výrazné. Přírůstek obyvatelstva je charakteristický v Praze, která v roce 2005 vykazovala zápornou hodnotu -730 obyvatel, avšak v roce 2015 je pozorován velký nárůst přírůstku obyvatel na počet 2 506. Také ve Středočeském kraji je sledován nárůst přirozeného přírůstku, který je téměř totožný s výše zmiňovanou Prahou, tedy z -737 obyvatel na 2 271 přirozeného přírůstku obyvatel. Ale také zároveň na Jižní Moravě, v kraji Pardubickém a na Vysočině došlo ke zvýšení přirozeného přírůstku.

Na počátku práce byly vzneseny dvě hypotézy, které se v průběhu obě potvrdily jako pravdivé. První stanovená hypotéza se týkala snižujících se počtů sňatků, které mají další návaznost na počet narozených dětí mimo manželství. Podle dat z Českého statistického úřadu, která vypovídají o vývoji počtu sňatků, se opravdu od sledovaného roku 2005 stále snižují. Počty sňatků dosahovaly až na hranici 2 745 sňatků za rok 2005. Později v roce 2014 bylo evidováno pouze 2 519 sňatků. Avšak v roce 2007 došlo k nárůstu počtu sňatků, ke kterému přispělo magické datum, které tento rok obsahoval a jednalo se o 7. 7. 2007. Navazující tvrzení o nárůstu dětí narozených nesezdaným párům má na grafickém znázornění (graf č. 6) vysoce vzrůstající charakter. V roce 2005 se narodilo pouze 1 762 dětí mimo manželství a o devět let později se tento počet již zvýšil na 2 786.

Druhá hypotéza pracovala s tvrzením o úbytku zemřelých, kdy tento stav nastává v důsledku prodlužování střední délky života a celkové změně životního stylu. I tato hypotéza se v průběhu práce potvrdila, a to pomocí jak grafických, tak kartografických výstupů, které zřetelně dokazují, že v Plzeňském kraji dochází ke snížení počtu zemřelých osob. V roce 1991 stav počtu zemřelých přesahoval sedmitisícovou hranici, která se snížila na 5 761 zemřelých v Plzeňském kraji za rok 2014.

Seznam použité literatury

Tištěné zdroje:

- DANIELS, P., BRADSHAW, M., SHAW, D., SIDAWAY, J. (2008): An Introduction to Human Geography: Issues for the 21st Century. 3. vydání. London: Pearson Prentice, 517 s.
- DUFEK, J., MINAŘÍK, B. (2011): Analýza demografického vývoje a hodnocení lidských zdrojů v České republice a jejích regionech. Mendelova univerzita v Brně, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií, Brno, 106 s.
- FILASOVÁ, A. (2014): Vliv rozpadu manželských svazků na plodnost v České republice. Demografie, 56, č. 2, s. 107 – 125.
- GREGORY, D., JOHNSTON, R., PRATT, G., WATTS, M., WHATMORE, S. (2009): The dictionary of human geography. 5. vydání .Malden: Blackwell Publishing, 1052 s.
- KLEŇHOVÁ, M. (2015): Nejdříve studia, pak mateřství. Statistika&My, 5, č. 1, s. 24.
- KALIBOVÁ, K. (2001): Úvod do demografie. Karolinum, Praha, 52 s.
- KALIBOVÁ, K., PAVLÍK, Z., VODÁKOVÁ, A. (1993): Demografie (nejen) pro demografy. 1. vydání, Sociologické nakladatelství, Praha, 125 s.
- KLUFOVÁ, R. (2008): Základy demografie. Jihočeská univerzita, České Budějovice, 205 s.
- KLUFOVÁ, R., POLÁKOVÁ, Z. (2010): Demografické metody a analýzy: demografie české a slovenské populace. 1. vydání, Wolters Kluwer ČR, Praha, 308 s.
- KOSCHIN, F. (2005): Demografie poprvé. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta informatiky a statistiky, Praha, 122 s.
- KUČERA, M. (1994): Populace České republiky 1918 – 1991. Česká demografická společnost, Praha, 198 s.
- MATUŠKOVÁ, A. a kol. (2014): Geografie Plzeňského kraje. Západočeská univerzita, Plzeň, 113 s.
- MATUŠKOVÁ, A., NOVOTNÁ, M. (2007): Geografie města Plzně. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická, Katedra geografie, Plzeň, 184 s.
- MLÁDEK, J. (1992): Základy geografie obyvatelstva. Slovenské pedagogické nakladatelství, Bratislava, 230 s.
- RYCHTAŘÍKOVÁ, J. (2007): Porodnost v České republice: dvě rozdílné epochy. Geografické rozhledy, 17, č. 1, s. 2-5.

- RYCHTAŘÍKOVÁ, J. (2007): Trendy formování a rozpadu rodiny. Geografické rozhledy, 17, č. 1, s. 6-7.
- RYCHTAŘÍKOVÁ, J. (2013): Děti narozené v manželství a mimo manželství: dvě různé populace. Demografie, 55, č. 1, s. 4 – 26.
- SCHOLZOVÁ, L. (1996): Základy demografie. 1. vydání, Jihočeská univerzita, České Budějovice, 76 s.
- TOUŠEK, V., KUNC, J., VYSTOUPIL, J. a kol. (2008): Ekonomická a sociální geografie. Plzeň: Aleš Čeněk, 411 s.

Internetové zdroje:

- HURBÁNEK, P. (2008): Vývoj priestorovej polarizácie na regionálnej úrovni na Slovensku v rokoch 1996 – 2008
http://geografia.science.upjs.sk/images/geographia_cassoviensis/articles/GC-2008-2-1/Hurbanek.pdf
- BusinessInfo (2011): Charakteristika Plzeňského kraje
<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/charakteristika-plzensky-kraj-2216.html#sidla>
(10. 12. 2017)
- ČSÚ (2016): Časové řady
<https://www.czso.cz/csu/xp/kraj> (8. 12. 2016)
- ČSÚ (2016): Okres Domažlice
<https://www.czso.cz/csu/xp/domazlice1> (9. 12. 2016)
- ČSÚ (2016): Okres Klatovy
<https://www.czso.cz/csu/xp/klatovy1> (9. 12. 2016)
- ČSÚ (2016): Okres Plzeň - město
https://www.czso.cz/csu/xp/plzen_mesto1 (9. 12. 2016)
- ČSÚ (2016): Okres Plzeň – jih
https://www.czso.cz/csu/xp/plzen_jih1 (9. 12. 2016)
- ČSÚ (2016): Okres Plzeň – sever
https://www.czso.cz/csu/xp/plzen_sever1 (9. 12. 2016)
- ČSÚ (2016): Okres Rokycany
<https://www.czso.cz/csu/xp/rokycany1> (9. 12. 2016)
- ČSÚ (2016): Okres Tachov
<https://www.czso.cz/csu/xp/tachov1> (9. 12. 2016)

ČSÚ (2016): Časové řady SO ORP. Živě narození podle správních obvodů ORP
https://www.czso.cz/csu/xp/casove_rady_so_orp (10. 11. 2016)

ČSÚ (2016): Časové řady SO ORP. Zemřelí podle správních obvodů ORP
https://www.czso.cz/csu/xp/casove_rady_so_orp (10. 11. 2016)

ČSÚ (2016): Časové řady SO ORP. Přirozený přírůstek obyvatelstva podle správních obvodů ORP
https://www.czso.cz/csu/xp/casove_rady_so_orp (10. 11. 2016)

ČSÚ (2016): Pohyb obyvatel v obcích Plzeňského kraje v roce 2015
<https://www.czso.cz/csu/xp/pohyb-obyvatel-v-obcich-plzenskeho-kraje-v-roce-2015>
(8. 11. 2016)

ČSÚ (2016): Časové řady za jednotlivé správní obvody ORP
<https://www.czso.cz/csu/xp/casove-rady-za-jednotlive-spravni-obvody-orp>
(10. 11. 2016)

ČSÚ (2017): Pohyb obyvatel v obcích Plzeňského kraje v roce 2016
<https://www.czso.cz/csu/xp/pohyb-obyvatel-v-obcich-plzenskeho-kraje-v-roce-2016>
(14. 12. 2017)

ČSÚ (2017): Časové řady, vybrané údaje za Plzeňský kraj - doprava
<https://www.czso.cz/csu/xp/doprava-xp> (27. 12. 2017)

ČSÚ (2017): Charakteristika Plzeňského kraje
https://www.czso.cz/documents/11252/17840049/charakteristika_kraj.pdf/69b5df83-6174-4024-871c-6ae89d2c474b?version=1.3 (22. 11. 2017)

Plzeňský kraj (2016): Základní informace o kraji.
<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/plzensky-kraj> (11. 3. 2016)

ÚZIS (2013): Zdravotnická ročenka Plzeňského kraje
<http://www.uzis.cz/publikace/zdravotnicka-rocenka-plzenskeho-kraje-2013>
(12. 12. 2016)

Seznam grafů:

Graf č. 1 Věková struktura Plzeňského kraje v roce 2014

Graf č. 2 Cizinci v Plzeňském kraji v letech 2012, 2013 a 2014

Graf č. 3 Počet živě narozených, zemřelých a přirozený přírůstek v krajích ČR v roce 2014

Graf č. 4 Ovlivňující složky přirozeného pohybu obyvatelstva v krajích ČR v roce 2014

Graf č. 5 Vývoj živě narozených, zemřelých a přirozený přírůstek v letech 1993 – 2015

Graf č. 6 Počet sňatků a živě narozených mimo manželství v letech 2005 - 2014

Graf č. 7 Počet potratů v Plzeňském kraji v letech 1993 – 2015

Graf č. 8 Potraty podle způsobu ukončení těhotenství v roce 2013

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1 Intervalové členění s přidělenými body u jednotlivých kategorií

Tabulka č. 2 Intervalové členění s přidělenými body u jednotlivých kategorií

Tabulka č. 3 Intervalové členění s přidělenými body u jednotlivých kategorií

Tabulka č. 4 Výsledný přehled okresů Plzeňského kraje podle vytvořené typologie

Tabulka č. 5 Výsledný přehled ORP Plzeňského kraje podle vytvořené typologie

Tabulka č. 6 Výsledný přehled obcí Plzeňského kraje podle vytvořené typologie

Seznam map:

Mapa č. 1 Počet živě narozených v okresech Plzeňského kraje v letech 1991 a 2015

Mapa č. 2 Počet zemřelých v okresech Plzeňského kraje v letech 1991 a 2015

Mapa č. 3 PP a HPP v okresech Plzeňského kraje v letech 1991 a 2015

Mapa č. 4 Počet živě narozených v ORP Plzeňského kraje v letech 2000 a 2015

Mapa č. 5 Počet zemřelých v ORP Plzeňského kraje v letech 2000 a 2015

Mapa č. 6 PP a HPP v ORP Plzeňského kraje v roce 2000 a 2015

Mapa č. 7 Hrubá míra přirozeného přírůstku v obcích Plzeňského kraje v roce 2016

Mapa č. 8 Typologie obcí v Plzeňském kraji v roce 2014 na základě hrubých měr porodnosti úmrtnosti a PP obyvatelstva

Seznam obrázků:

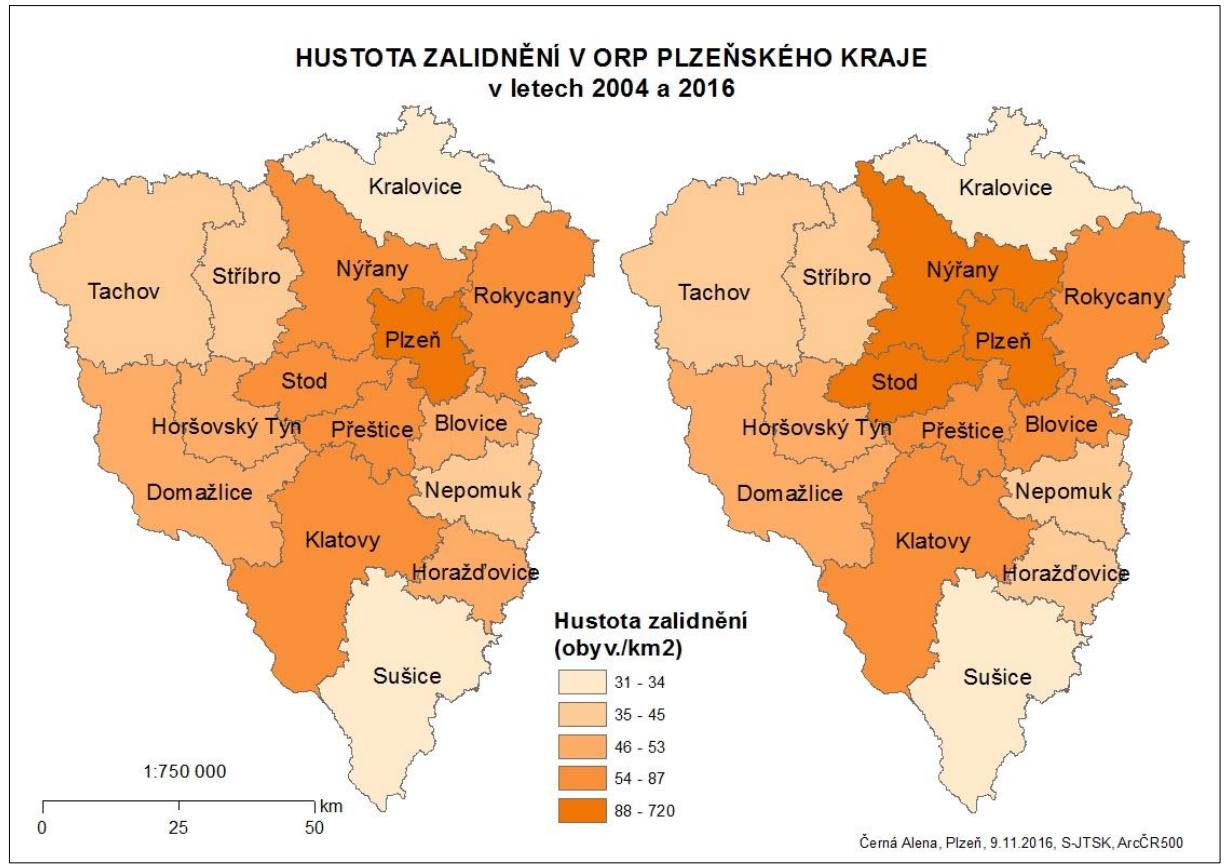
Obrázek č.1: a) Příčiny rozvratu manželství z pohledu muže

b) Příčiny rozvratu manželství z pohledu ženy

c) graf vývoje počtu rozvodů v Plzeňském kraji v letech 1993 až 2015

Seznam příloh:

Příloha č. 1

Příloha č. 2

Rok	Počet žen užívající antikoncepci v ČR (absolutní údaje)			
	Celkem	Nitroděložní	Hormonální	Jiná
1993	604 533	278 369	313 877	12 287
1994	649 538	217 922	431 616	.
1995	723 031	204 339	518 692	.
1996	782 448	200 134	582 314	.
1997	841 474	194 307	647 167	.
1998	912 844	193 079	719 765	.
1999	976 190	191 420	784 770	.
2000	1 009 402	183 355	826 047	.
2001	1 084 432	176 147	908 285	.
2002	1 139 042	168 206	970 836	.
2003	1 195 325	168 579	1 026 746	.
2004	1 273 397	169 324	1 104 073	.
2005	1 284 457	159 016	1 125 441	.
2006	1 365 585	170 608	1 194 977	.
2007	1 383 196	165 532	1 217 664	.
2008	1 370 671	165 813	1 204 858	.
2009	1 358 180	170 727	1 187 453	.
2010	1 345 195	170 153	1 175 042	.
2011	1 316 755	170 774	1 145 981	.
2012	1 281 549	171 115	1 110 434	.

Příloha č. 3

Okresy	Hrubá míra porodnosti		Hrubá míra úmrtnosti		Hrubá míra přirozeného přírůstku		Celkový počet bodů
	‰	body	‰	body	‰	body	
Domažlice	9,3	1	9,4	2	-0,1	2	5
Klatovy	9,3	1	11	4	-1,7	1	6
Plzeň-město	10,4	5	10	3	0,5	4	12
Plzeň-jih	10,1	4	10,4	4	-0,3	2	10
Plzeň-sever	9,9	4	9,5	3	0,4	3	10
Rokycany	9,6	2	11,5	5	-1,9	1	8
Tachov	9,7	3	8,6	1	1,1	5	9

ČSÚ – vlastní zpracování

Příloha č. 4

ORP	Hrubá míra porodnosti		Hrubá míra úmrtnosti		Hrubá míra přirozeného přírůstku		Celkový počet bodů
	%	body	%	body	%	body	
Blovice	8,22	1	10,15	2	-1,93	2	5
Domažlice	11,16	5	10,69	3	0,47	5	13
Horažďovice	8,97	1	12,98	5	-4,01	1	7
Horšovský Týn	9,09	1	9,79	2	-0,69	4	7
Klatovy	9,06	1	11,12	4	-2,06	2	7
Kralovice	9,82	3	10,99	4	-1,17	3	10
Nepomuk	8,47	1	11,32	4	-2,85	2	7
Nýřany	11,03	5	9,49	1	0,15	5	11
Plzeň	10,76	4	11,06	4	-0,30	4	12
Přeštice	9,28	2	10,09	2	-0,81	4	8
Rokycany	9,84	3	12,05	5	-2,21	2	10
Stod	9,99	3	10,08	2	-0,09	4	9
Stříbro	10,44	4	10,67	3	-0,24	4	11
Sušice	9,36	2	13,99	5	-4,64	1	8
Tachov	9,89	3	10,09	2	-0,19	4	9

ČSÚ – vlastní zpracování

Příloha č. 5

Obce	Hrubá míra porodnosti		Hrubá míra úmrtnosti		Hrubá míra přirozeného přírůstku		Celkový počet bodů
	%	body	%	body	%	body	
Babylon	6,5	2	6,5	2	0,0	5	9
Bdeněves	4,6	1	4,6	1	0,0	5	7
Běhařov	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Bělá nad Radbuzou	10,2	2	7,9	2	2,3	5	9
Benešovice	5,5	1	5,5	1	0,0	5	7
Běšiny	12,3	3	11,0	3	1,2	5	11
Bezděkov	7,5	2	0,0	1	2,1	5	8
Bezděkov	15,8	3	13,7	3	7,5	5	11
Bezdrůžice	11,1	3	8,9	2	2,2	5	10
Bezvěrov	11,9	3	8,9	2	3,0	5	10
Bílov	11,5	3	0,0	1	11,5	5	9
Biřkov	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7

Blatnice	16,2	4	7,5	2	8,7	5	11
Blažim	0,0	1	14,7	3	-14,7	4	8
Blížejov	12,5	3	9,7	2	2,8	5	10
Blovice	6,3	2	10,6	2	-4,4	4	8
Bohy	7,8	2	15,6	3	-7,8	4	9
Bolešiny	5,2	1	9,2	2	-3,9	4	7
Bolkov	16,9	4	16,9	4	0,0	5	13
Bor	9,1	2	8,6	2	0,5	5	9
Borovno	0,0	1	44,9	5	-44,9	2	8
Borovy	4,4	1	17,7	4	-13,3	4	9
Brnířov	2,6	1	7,8	2	-5,2	4	7
Brod nad Tichou	15,8	3	15,8	3	0,0	5	11
Brodeslavy	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Broumov	0,0	1	15,6	3	-15,6	4	8
Břasy	10,0	2	9,1	2	0,9	5	9
Březina	14,2	3	17,0	4	-2,8	4	11
Břežany	0,0	1	10,6	2	-10,6	4	7
Bučí	18,1	4	0,0	1	18,1	5	10
Budětice	16,6	4	9,9	2	6,6	5	11
Bujesily	0,0	1	15,9	3	-15,9	4	8
Buková	4,4	1	17,6	4	-13,2	4	9
Bukovec	20,6	4	0,0	1	20,6	5	10
Bukovník	0,0	1	39,0	5	-39,0	3	9
Bušovice	15,3	3	13,6	3	1,7	5	11
Cebiv	10,9	2	10,9	2	0,0	5	9
Cekov	24,0	5	8,0	2	16,0	5	12
Ctiboř	3,0	1	6,0	2	-3,0	4	7
Čachrov	7,8	2	5,8	1	1,9	5	8
Částkov	2,7	1	8,1	2	-5,4	4	7
Čečovice	9,2	2	0,0	1	9,2	5	8
Čeminy	20,5	4	16,4	4	4,1	5	13
Čermná	16,6	4	20,7	4	-4,1	4	12
Černíkov	12,1	3	6,1	2	6,1	5	10
Černíkovice	27,4	5	54,8	5	-27,4	3	13
Černošín	15,5	3	11,2	3	4,3	5	11
Černovice	6,0	2	96,4	5	-90,4	1	8
Čerňovice	0,0	1	5,7	1	-5,7	4	6
Červené Poříčí	4,3	1	13,0	3	-8,7	4	8
Česká Bříza	18,2	4	10,9	2	7,3	5	11
Česká Kubice	13,8	3	5,8	1	8,1	5	9
Čihaň	10,1	2	10,1	2	0,0	5	9
Čilá	0,0	1	58,8	5	-58,8	1	7
Čímice	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7

Čižice	18,6	4	13,0	3	5,6	5	12
Čížkov	4,5	1	18,0	4	-13,5	4	9
Čmelíny	32,3	5	8,1	2	24,2	5	12
Dešenice	3,0	1	11,9	3	-8,9	4	8
Díly	2,6	1	18,2	4	-15,6	4	9
Dlažov	10,7	2	14,9	3	-4,3	4	9
Dlouhá Ves	9,8	2	9,8	2	0,0	5	9
Dlouhý Újezd	2,6	1	5,2	1	-2,6	4	6
Dnešice	6,1	2	4,9	1	1,2	5	8
Dobříšín	9,9	2	9,9	2	0,0	5	9
Dobřany	13,2	3	8,1	2	5,1	5	10
Dobříč	2,5	1	12,3	3	-9,8	4	8
Dobřív	7,8	2	9,3	2	-1,6	4	8
Dolany	13,5	3	3,5	1	4,5	5	9
Dolany	13,9	3	9,0	2	10,4	5	10
Dolce	7,3	2	18,2	4	-10,9	4	10
Dolní Bělá	9,5	2	0,0	1	9,5	5	8
Dolní Hradiště	0,0	1	22,7	5	-22,7	3	9
Dolní Lukavice	6,7	2	11,1	3	-4,5	4	9
Domažlice	10,7	2	10,7	2	0,0	5	9
Domoraz	0,0	1	36,4	5	-36,4	3	9
Drahkov	24,8	5	24,8	5	0,0	5	15
Drahoňův Újezd	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Drahotín	21,5	5	5,4	1	16,1	5	11
Dražeň	32,9	5	6,6	2	26,3	5	12
Draženov	17,2	4	2,5	1	14,8	5	10
Dražovice	0,0	1	6,3	2	-6,3	4	7
Druztová	15,2	3	6,9	2	8,3	5	10
Dýšina	6,0	2	7,1	2	-1,1	4	8
Ejповice	9,3	2	3,1	1	6,2	5	8
Erpužice	5,7	1	8,5	2	-2,8	4	7
Frymburk	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Halže	10,3	2	1,0	1	9,2	5	8
Hamry	16,8	4	8,4	2	8,4	5	11
Hartmanice	7,7	2	16,4	4	-8,7	4	10
Hejná	5,7	1	5,7	1	0,0	5	7
Heřmanova Huť	5,7	1	10,8	2	-5,1	4	7
Hlavňovice	8,2	2	14,4	3	-6,2	4	9
Hlince	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Hlohová	0,0	1	4,0	1	-4,0	4	6
Hlohovčice	0,0	1	17,4	4	-17,4	4	9
Hlohovice	6,3	2	12,5	3	-6,3	4	9
Hnačov	10,8	2	0,0	1	10,8	5	8

Hněvnice	9,3	2	18,5	4	-9,3	4	10
Holoubkov	7,0	2	12,5	3	-5,6	4	9
Holovousy	15,9	3	0,0	1	15,9	5	9
Holýšov	9,4	2	6,0	2	3,4	5	9
Honezovice	13,0	3	4,3	1	8,7	5	9
Hora Svatého Václava	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Horažďovice	9,3	2	13,9	3	-4,6	4	9
Horní Bělá	3,7	1	16,8	4	-13,0	4	9
Horní Bříza	11,0	3	14,2	3	-3,3	4	10
Horní Kamenice	16,9	4	21,1	5	-4,2	4	13
Horní Kozolupy	8,4	2	16,7	4	-8,4	4	10
Horní Lukavice	12,1	3	2,4	1	9,7	5	9
Horská Kvilda	0,0	1	14,9	3	-14,9	4	8
Horšice	4,8	1	9,7	2	-4,8	4	7
Horšovský Týn	8,9	2	8,5	2	0,4	5	9
Hostouň	7,7	2	10,0	2	-2,3	4	8
Hošťka	11,7	3	14,0	3	-2,3	4	10
Hradec	13,2	3	13,2	3	0,0	5	11
Hrádek	9,8	2	12,2	3	-3,6	4	9
Hrádek	10,0	2	13,6	3	-2,4	4	9
Hradešice	4,7	1	11,8	3	-7,1	4	8
Hradiště	0,0	1	6,3	2	-31,3	3	6
Hradiště	0,0	1	23,4	5	-23,4	3	9
Hradiště	0,0	1	31,3	5	-6,3	4	10
Hromnice	9,2	2	5,9	1	3,3	5	8
Hůrky	8,4	2	8,4	2	0,0	5	9
Hvozd	19,0	4	11,4	3	7,6	5	12
Hvoždany	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Chanovice	8,2	2	9,5	2	-1,4	4	8
Cheznovice	14,5	3	6,6	2	7,9	5	10
Chlistov	17,2	4	0,0	1	17,2	5	10
Chlum	0,0	1	8,7	2	-22,2	3	6
Chlum	13,0	3	22,2	5	4,3	5	13
Chlumčany	13,4	3	9,2	2	4,2	5	10
Chlumy	4,8	1	4,8	1	0,0	5	7
Chocenice	5,3	1	12,5	3	-7,1	4	8
Chocomyšl	8,7	2	8,7	2	0,0	5	9
Chodov	14,2	3	11,6	3	2,6	5	11
Chodová Planá	14,1	3	6,5	2	7,6	5	10
Chodská Lhota	14,2	3	4,7	1	9,5	5	9
Chodský Újezd	9,3	2	6,6	2	2,6	5	9
Chomle	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7

Chotěšov	9,4	2	10,1	2	-0,7	4	8
Chotíkov	8,0	2	9,7	2	-1,8	4	8
Chrást	10,1	2	8,0	2	2,1	5	9
Chrastavice	10,3	2	2,6	1	7,7	5	8
Chříč	4,8	1	14,4	3	-9,6	4	8
Chudenice	2,7	1	8,0	2	-5,4	4	7
Chudenín	10,2	2	8,5	2	1,7	5	9
Chválenice	14,6	3	11,6	3	2,9	5	11
Janovice nad Úhlavou	10,5	2	11,4	3	-0,9	4	9
Jarov	0,0	1	4,4	1	-15,0	4	6
Jarov	0,0	1	15,0	3	-4,4	4	8
Javor	13,2	3	39,5	5	-26,3	3	11
Ježovy	16,5	4	4,1	1	12,4	5	10
Kaceřov	0,0	1	7,3	2	-7,3	4	7
Kakejcov	21,3	5	10,6	2	10,6	5	12
Kamenec	0,0	1	16,4	4	-16,4	4	9
Kamenný Újezd	8,3	2	9,7	2	-1,4	4	8
Kanice	15,8	3	10,5	2	5,3	5	10
Kaničky	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Kařez	9,4	2	7,9	2	1,6	5	9
Kařízek	19,2	4	0,0	1	19,2	5	10
Kasejovice	7,8	2	13,3	3	-5,5	4	9
Kašperské Hory	7,6	2	9,0	2	-1,4	4	8
Kaznějov	8,6	2	6,7	2	1,9	5	9
Kbel	3,4	1	13,5	3	-10,1	4	8
Kbelany	20,0	4	30,0	5	-10,0	4	13
Kdyně	7,4	2	9,7	2	-2,3	4	8
Kejnice	9,2	2	0,0	1	9,2	5	8
Klabava	8,7	2	6,6	2	2,2	5	9
Kladruby	6,0	2	0,0	1	6,0	5	8
Kladruby	13,3	3	3,8	1	9,5	5	9
Kláster	0,0	1	14,7	3	-14,7	4	8
Klatovy	9,5	2	11,1	3	-1,6	4	9
Klenčí pod Čerchovem	7,7	2	7,7	2	0,0	5	9
Klenová	0,0	1	24,4	5	-24,4	3	9
Kočín	33,3	5	8,3	2	25,0	5	12
Kočov	29,9	5	14,9	3	14,9	5	13
Kokašice	3,9	1	7,9	2	-3,9	4	7
Kolinec	10,4	2	3,5	1	6,9	5	8
Koloveč	12,9	3	8,0	2	5,0	5	10
Konstantinovy	3,3	1	11,0	3	-7,7	4	8

Lázně							
Kopidlo	15,2	3	7,6	2	7,6	5	10
Kornatice	6,0	2	0,0	1	6,0	5	8
Koryta	7,6	2	15,3	3	-7,6	4	9
Kostelec	15,2	3	5,7	1	9,5	5	9
Kotovice	22,6	5	12,9	3	9,7	5	13
Kout na Šumavě	10,4	2	9,5	2	0,9	5	9
Kovčín	12,5	3	0,0	1	12,5	5	9
Kozlovice	11,6	3	0,0	1	11,6	5	9
Kozojedy	10,3	2	8,6	2	1,7	5	9
Kozolupy	11,8	3	11,8	3	0,0	5	11
Kožlany	10,9	2	12,3	3	-1,4	4	9
Kralovice	6,8	2	10,3	2	-3,4	4	8
Kramolín	8,8	2	8,8	2	0,0	5	9
Krašovice	15,7	3	10,4	2	5,2	5	10
Krsy	16,7	4	12,6	3	4,2	5	12
Křelovice	13,1	3	4,4	1	8,7	5	9
Křenice	5,3	1	10,6	2	-5,3	4	7
Křenovy	0,0	1	14,9	3	-14,9	4	8
Kšice	19,1	4	14,4	3	4,8	5	12
Kunějovice	25,5	5	6,4	2	19,1	5	12
Kvášňovice	0,0	1	8,6	2	-8,6	4	7
Kvíčovice	10,8	2	21,7	5	-10,8	4	11
Kyšice	8,7	2	5,5	1	3,3	5	8
Ledce	13,8	3	10,1	2	3,8	5	10
Lesná	6,7	2	4,4	1	2,2	5	8
Lestkov	9,7	2	12,1	3	-2,4	4	9
Letiny	19,2	4	17,7	4	1,5	5	13
Letkov	6,4	2	3,2	1	3,2	5	8
Lhota pod Radčem	21,7	5	9,3	2	12,4	5	12
Lhotka u Radnic	15,4	3	30,8	5	-15,4	4	12
Lhůta	5,8	1	5,8	1	0,0	5	7
Libkov	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Liblín	0,0	1	68,8	5	-68,8	1	7
Líně	11,2	3	8,4	2	2,8	5	10
Lisov	16,9	4	8,5	2	8,5	5	11
Líšina	12,5	3	18,8	4	-6,3	4	11
Líšná	22,3	5	11,2	3	11,2	5	13
Líšťany	18,0	4	5,5	1	12,4	5	10
Líté	23,3	5	27,9	5	-4,7	4	14
Litohlavy	6,0	2	10,1	2	-4,0	4	8
Lochousice	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7

Lom u Tachova	14,6	3	2,4	1	12,2	5	9
Lomec	7,8	2	0,0	1	7,8	5	8
Losiná	7,2	2	3,2	1	4,0	5	8
Loučim	0,0	1	7,7	2	-7,7	4	7
Louňová	11,8	3	11,8	3	0,0	5	11
Loza	3,9	1	19,5	4	-15,6	4	9
Lužany	6,1	2	10,8	2	-4,6	4	8
Luženičky	3,0	1	0,0	1	3,0	5	7
Malý Bor	13,1	3	16,9	4	-3,7	4	11
Manětín	7,8	2	13,8	3	-6,0	4	9
Maňovice	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Meclov	17,8	4	7,1	2	10,7	5	11
Měčín	11,3	3	14,8	3	-3,5	4	10
Medový Újezd	4,4	1	26,3	5	-21,9	3	9
Měcholupy	21,2	5	4,2	1	16,9	5	11
Merklín	15,9	3	12,5	3	3,3	5	11
Město Touškov	8,2	2	11,1	3	-2,9	4	9
Mešno	0,0	1	23,0	5	-23,0	3	9
Mezholezy (dříve okres Domažlice)	11,0	3	44,0	5	-33,0	3	11
Mezholezy (dříve okres Horš. Týn)	0,0	1	7,2	2	-7,2	4	7
Mezihoří	0,0	1	15,6	3	-15,6	4	8
Milavče	8,3	2	6,7	2	1,7	5	9
Mileč	5,1	1	15,3	3	-10,2	4	8
Milínov	10,5	2	0,0	1	10,5	5	8
Milíře	12,6	3	0,0	1	12,6	5	9
Mirošov	8,1	2	24,6	5	-16,6	4	11
Mířkov	17,8	4	14,2	3	3,6	5	12
Míšov	19,0	4	19,0	4	0,0	5	13
Mladotice	5,4	1	7,2	2	-1,8	4	7
Mladý Smolivec	13,8	3	11,0	3	2,8	5	11
Mlečice	9,9	2	19,8	4	-9,9	4	10
Mlýnské Struhadlo	0,0	1	20,0	4	-20,0	4	9
Mnichov	12,4	3	29,0	5	-16,6	4	12
Močerady	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Modrava	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Mohelnice	0,0	1	16,4	4	-16,4	4	9
Mochtín	11,8	3	16,7	4	-4,9	4	11
Mokrosuky	15,4	3	7,7	2	7,7	5	10
Mokrouše	13,0	3	0,0	1	13,0	5	9
Mrákov	8,7	2	9,6	2	-0,9	4	8

Mrtník	20,5	4	5,9	1	14,7	5	10
Mutěnin	3,9	1	7,8	2	-3,9	4	7
Myslínka	15,6	3	15,6	3	0,0	5	11
Myslív	7,0	2	11,7	3	-4,7	4	9
Myslovice	15,2	3	0,0	1	15,2	5	9
Mýto	7,9	2	16,5	4	-8,6	4	10
Nadryby	16,8	4	8,4	2	8,4	5	11
Nalžovské Hory	9,4	2	16,2	4	-6,8	4	10
Nebílovy	9,0	2	9,0	2	0,0	5	9
Nečtiny	3,3	1	14,7	3	-11,4	4	8
Nehodiv	13,9	3	13,9	3	0,0	5	11
Nekmíř	19,0	4	4,2	1	14,8	5	10
Nekvasovy	12,6	3	6,3	2	6,3	5	10
Nemanice	11,9	3	7,9	2	4,0	5	10
Němčice	0,0	1	31,3	5	-31,3	3	9
Němčovice	6,8	2	6,8	2	0,0	5	9
Nepomuk	8,7	2	8,9	2	-0,3	4	8
Netunice	5,1	1	10,2	2	-5,1	4	7
Neuměř	14,5	3	21,7	5	-7,2	4	12
Neurazy	5,6	1	10,1	2	-4,5	4	7
Nevid	11,0	3	0,0	1	11,0	5	9
Nevolice	5,6	1	0,0	1	5,6	5	7
Nevřeň	7,3	2	3,6	1	3,6	5	8
Nezamyslice	4,7	1	0,0	1	4,7	5	7
Nezbavětice	4,7	1	9,4	2	-4,7	4	7
Nezdice	4,8	1	9,6	2	-4,8	4	7
Nezdice na Šumavě	3,1	1	15,5	3	-12,4	4	8
Nezdřev	0,0	1	9,1	2	-9,1	4	7
Nezvěstice	12,6	3	11,2	3	1,4	5	11
Nová Ves	14,1	3	7,3	2	-7,0	4	9
Nová Ves	14,7	3	21,1	5	7,3	5	13
Nové Mitrovice	3,1	1	28,1	5	-25,0	3	9
Nový Kramolín	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Nýrsko	6,7	2	9,1	2	-2,4	4	8
Nýřany	9,7	2	9,1	2	0,6	5	9
Obora	3,9	1	0,0	1	-3,9	4	6
Obora	17,2	4	7,7	2	17,2	5	11
Obytce	9,5	2	4,8	1	4,8	5	8
Olbramov	0,0	1	22,2	5	-22,2	3	9
Olšany	4,9	1	0,0	1	4,9	5	7
Oplot	6,0	2	12,1	3	-6,0	4	9
Osek	9,2	2	6,1	2	3,1	5	9

Oselce	14,9	3	8,9	2	6,0	5	10
Ostrov u Bezdružic	9,5	2	9,5	2	0,0	5	9
Ostrovec-Lhotka	0,0	1	10,3	2	-10,3	4	7
Ostřetice	30,8	5	15,4	3	15,4	5	13
Osvračín	8,4	2	13,5	3	-5,1	4	9
Ošelín	18,4	4	12,3	3	6,1	5	12
Otěšice	14,8	3	29,6	5	-14,8	4	12
Otov	20,6	4	41,2	5	-20,6	3	12
Pačejov	6,4	2	7,7	2	-1,3	4	8
Pařezov	6,1	2	0,0	1	6,1	5	8
Pasečnice	5,1	1	5,1	1	0,0	5	7
Pastuchovice	13,9	3	27,8	5	-13,9	4	12
Pec	8,7	2	21,8	5	-13,1	4	11
Pelechy	13,2	3	13,2	3	0,0	5	11
Pernarec	5,2	1	6,5	2	-1,3	4	7
Petrovice u Sušice	13,4	3	6,7	2	6,7	5	10
Planá	10,5	2	11,6	3	-1,1	4	9
Pláně	0,0	1	11,5	3	-11,5	4	8
Plánice	8,4	2	12,7	3	-4,2	4	9
Plasy	9,9	2	11,5	3	-1,5	4	9
Plešnice	10,8	2	3,6	1	7,2	5	8
Plískov	16,8	4	16,8	4	0,0	5	13
Plzeň	10,5	2	10,2	2	0,4	5	9
Pňovany	4,9	1	14,7	3	-9,8	4	8
Poběžovice	10,0	2	9,3	2	0,6	5	9
Pocinovice	7,1	2	8,9	2	-1,8	4	8
Poděvousy	7,9	2	11,9	3	-4,0	4	9
Podmokly	3,8	1	11,4	3	-12,0	4	8
Podmokly	6,0	2	18,1	4	-7,6	4	10
Polánka	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Poleň	0,0	1	10,3	2	-10,3	4	7
Postřekov	8,1	2	9,0	2	-0,9	4	8
Potvorov	0,0	1	15,4	3	-15,4	4	8
Prádlo	3,8	1	15,3	3	-11,5	4	8
Prášíly	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Prostiboř	7,6	2	15,2	3	-7,6	4	9
Předenice	4,6	1	23,1	5	-18,5	4	10
Předslav	10,8	2	4,0	1	6,7	5	8
Přehýšov	8,6	2	10,7	2	-2,1	4	8
Přestavlky	0,0	1	13,6	3	-13,6	4	8
Přeštice	9,6	2	7,8	2	1,8	5	9
Příchovice	12,9	3	11,0	3	1,8	5	11

Příkosice	12,2	3	12,2	3	0,0	5	11
Přimda	14,8	3	7,1	2	7,7	5	10
Příšov	3,6	1	14,4	3	-10,8	4	8
Přívětice	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Ptenín	5,1	1	20,2	4	-15,2	4	9
Puclice	8,7	2	2,9	1	5,8	5	8
Rabí	13,8	3	11,9	3	2,0	5	11
Radkovice	9,5	2	19,0	4	-9,5	4	10
Radnice	6,7	2	11,7	3	-5,0	4	9
Raková	16,6	4	4,1	1	12,4	5	10
Rejštejn	0,0	1	12,4	3	-12,4	4	8
Rochlov	15,8	3	0,0	1	15,8	5	9
Rokycany	11,0	3	10,7	2	0,3	5	10
Roupov	7,9	2	15,7	3	-7,9	4	9
Rozvadov	16,4	4	6,8	2	9,6	5	11
Rybnice	7,8	2	5,8	1	1,9	5	8
Rybník	5,4	1	0,0	1	5,4	5	7
Řeňče	14,4	3	5,5	1	8,8	5	9
Sebečice	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Seč	23,7	5	13,6	3	10,2	5	13
Sedlec	29,1	5	9,7	2	19,4	5	12
Sedliště	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Semněvice	10,3	2	5,1	1	5,1	5	8
Sirá	16,0	4	8,0	2	8,0	5	11
Skapce	0,0	1	19,8	4	-19,8	4	9
Skašov	8,2	2	12,3	3	-4,1	4	9
Skomelno	9,3	2	9,3	2	0,0	5	9
Skořice	4,0	1	16,1	4	-12,0	4	9
Slatina	0,0	1	9,6	2	-13,9	4	7
Slatina	0,0	1	13,9	3	-9,6	4	8
Smědčice	7,5	2	3,8	1	3,8	5	8
Soběkury	8,3	2	5,0	1	3,3	5	8
Soběšice	21,0	5	10,5	2	10,5	5	12
Spálené Poříčí	10,8	2	11,2	3	-0,4	4	9
Spáňov	10,9	2	0,0	1	10,9	5	8
Srbice	5,2	1	2,6	1	2,6	5	7
Srby	5,8	1	14,4	3	-11,7	4	8
Srby	9,6	2	17,5	4	-4,8	4	10
Srní	4,0	1	16,1	4	-12,0	4	9
Staňkov	7,7	2	10,4	2	-2,8	4	8
Staré Sedliště	13,1	3	9,3	2	3,9	5	10
Staré Sedlo	0,0	1	4,1	1	-4,1	4	6
Starý Plzenec	9,7	2	9,3	2	0,4	5	9

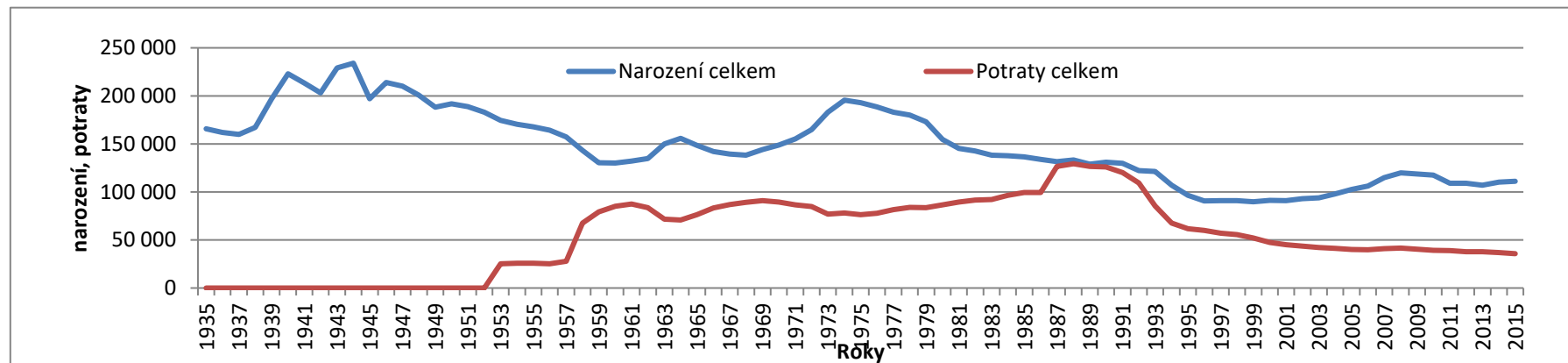
Stod	9,3	2	9,6	2	-0,3	4	8
Strašice	8,2	2	9,4	2	-1,2	4	8
Strašín	8,9	2	20,8	4	-11,9	4	10
Stráž	0,0	1	8,1	2	-8,6	4	7
Stráž	4,5	1	8,6	2	-3,6	4	7
Strážov	8,7	2	8,7	2	0,0	5	9
Střelice	7,1	2	7,1	2	0,0	5	9
Stříbro	8,5	2	8,6	2	-0,1	4	8
Střížovice	10,5	2	10,5	2	0,0	5	9
Studánka	6,5	2	8,7	2	-2,2	4	8
Studená	0,0	1	26,3	5	-26,3	3	9
Sulislav	0,0	1	4,7	1	-4,7	4	6
Sušice	10,4	2	12,2	3	-1,8	4	9
Svéradice	3,0	1	6,0	2	-3,0	4	7
Svojkovice	9,9	2	7,4	2	2,5	5	9
Svojšín	18,9	4	2,4	1	16,5	5	10
Sytno	17,8	4	3,0	1	14,8	5	10
Šťáhlavy	9,6	2	8,0	2	1,6	5	9
Štěnovice	11,4	3	6,2	2	5,2	5	10
Štěnovický Borek	12,9	3	3,7	1	9,2	5	9
Štichov	39,5	5	26,3	5	13,2	5	15
Štichovice	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Štítov	34,5	5	17,2	4	17,2	5	14
Švihov	11,3	3	12,5	3	-1,2	4	10
Tachov	8,4	2	8,6	2	-0,2	4	8
Tatiná	4,0	1	20,1	4	-16,1	4	9
Těně	7,5	2	15,0	3	-7,5	4	9
Terešov	0,0	1	6,6	2	-6,6	4	7
Těškov	0,0	1	22,8	5	-22,8	3	9
Tis u Blatna	9,9	2	9,9	2	0,0	5	9
Tisová	10,7	2	10,7	2	0,0	5	9
Tlučná	9,2	2	9,2	2	0,0	5	9
Tlumačov	4,7	1	7,1	2	-2,4	4	7
Tojice	0,0	1	11,4	3	-11,4	4	8
Trhanov	0,0	1	5,4	1	-5,4	4	6
Trnová	8,1	2	8,1	2	0,0	5	9
Trokavec	0,0	1	33,0	5	-33,0	3	9
Trpísty	0,0	1	16,5	4	-16,5	4	9
Třebčice	8,1	2	8,1	2	0,0	5	9
Třemešné	2,7	1	8,1	2	-5,4	4	7
Třemošná	9,3	2	8,9	2	0,4	5	9
Tužice	0,0	1	0,0	1	0,0	5	7
Týček	5,1	1	10,2	2	-5,1	4	7

Tymákov	9,9	2	9,9	2	0,0	5	9
Týnec	15,1	3	9,1	2	6,0	5	10
Týniště	0,0	1	43,5	5	-43,5	2	8
Úboč	26,3	5	0,0	1	26,3	5	11
Úherce	11,7	3	5,8	1	5,8	5	9
Újezd	4,9	1	7,3	2	-2,4	4	7
Újezd nade Mží	10,1	2	0,0	1	10,1	5	8
Újezd u Plánice	0,0	1	18,0	4	-18,0	4	9
Újezd u Svatého Kříže	8,9	2	4,5	1	4,5	5	8
Úlice	10,4	2	8,3	2	2,1	5	9
Únehle	0,0	1	7,9	2	-7,9	4	7
Únějovice	29,4	5	9,8	2	19,6	5	12
Úněšov	9,1	2	10,9	2	-1,8	4	8
Únětice	7,4	2	7,4	2	0,0	5	9
Úsilov	7,2	2	7,2	2	0,0	5	9
Úterý	8,5	2	4,2	1	4,2	5	8
Útušice	6,1	2	12,3	3	-6,1	4	9
Vejprnice	11,4	3	8,1	2	3,3	5	10
Vejvanov	12,8	3	8,5	2	4,3	5	10
Velečín	15,9	3	0,0	1	15,9	5	9
Velhartice	3,5	1	14,0	3	-10,5	4	8
Velké Hydčice	15,6	3	3,9	1	11,7	5	9
Velký Bor	12,3	3	12,3	3	0,0	5	11
Velký Malahov	11,0	3	11,0	3	0,0	5	11
Ves Touškov	11,6	3	11,6	3	0,0	5	11
Veselá	7,1	2	3,6	1	3,6	5	8
Vidice	18,3	4	6,1	2	12,2	5	11
Vísky	21,7	5	0,0	1	21,7	5	11
Vlčí	16,7	4	16,7	4	0,0	5	13
Vlčtejn	0,0	1	11,5	3	-11,5	4	8
Vlkanov	7,7	2	15,4	3	-7,7	4	9
VochoV	14,4	3	3,9	1	10,5	5	9
Volduchy	15,9	3	5,3	1	10,6	5	9
Vranov	0,0	1	11,8	3	-11,8	4	8
Vrčeň	3,0	1	12,1	3	-9,1	4	8
Vrhavěč	6,6	2	5,5	1	1,1	5	8
Vřeskovice	13,2	3	19,7	4	-6,6	4	11
Vstiš	12,6	3	10,5	2	2,1	5	10
Všehrady	0,0	1	18,2	4	-18,2	4	9
Všekary	0,0	1	8,5	2	-8,5	4	7
Všenice	7,8	2	7,8	2	0,0	5	9
Všepadly	0,0	1	68,2	5	-68,2	1	7

Všeruby	6,2	2	6,8	2	-2,5	4	8
Všeruby	14,3	3	8,7	2	7,5	5	10
Výrov	11,0	3	6,6	2	4,4	5	10
Vysoká Libyně	8,3	2	12,5	3	-4,2	4	9
Zadní Chodov	7,9	2	7,9	2	0,0	5	9
Zahořany	8,1	2	7,1	2	1,0	5	9
Zahrádka	6,8	2	6,8	2	0,0	5	9
Záchlumí	5,2	1	10,4	2	-5,2	4	7
Zavlekov	9,5	2	11,8	3	-2,4	4	9
Zbiroh	8,1	2	12,9	3	-4,8	4	9
Zborovy	0,0	1	36,7	5	-36,7	3	9
Zbůch	9,9	2	7,2	2	2,7	5	9
Zdemyslice	15,6	3	5,2	1	10,4	5	9
Zemětice	11,3	3	7,5	2	3,8	5	10
Zhoř	22,6	5	15,0	3	7,5	5	13
Zruč-Senec	10,0	2	10,3	2	-0,3	4	8
Zvíkovec	10,9	2	5,4	1	5,4	5	8
Žákava	15,4	3	8,8	2	6,6	5	10
Ždánov	6,6	2	0,0	1	6,6	5	8
Ždírec	6,6	2	15,4	3	-8,8	4	9
Železná Ruda	12,5	3	4,6	1	8,0	5	9
Žihle	6,4	2	7,1	2	-0,7	4	8
Žihobce	6,5	2	16,2	4	-9,7	4	10
Žichovice	10,5	2	3,0	1	7,5	5	8
Žilov	11,9	3	11,9	3	0,0	5	11
Žinkovy	14,8	3	26,1	5	-11,4	4	12
Životice	0,0	1	48,8	5	-48,8	2	8

ČSÚ – vlastní zpracování

Příloha č. 6 Vývoj celkové porodnosti a potratovosti v letech 1935 – 2015 v České republice

Příloha č. 7 Vývoj sňatečnosti a rozvodovosti v letech 1935 – 2015 v České republice

